

Terorismus a měkké cíle

Daniel Hoang OO 31

Bakalářská práce
2020



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Daniel Hoang**
Osobní číslo: **L17184**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Terorismus a měkké cíle**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši s důrazem na monografie, studie, strategické a koncepční materiály orgánů a státní správy.
2. Charakterizujte danou problematiku na národní a nadnárodní úrovni.
3. Vyhodnoťte stávající situaci ve vztahu k opatřením, metodikám a postupům směřujícím k eliminaci potenciaálních hrozeb.
4. Navrhněte případná opatření k zlepšení stávajícího stavu.

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. FILIPEC Ondřej. Fenomén terorismu: Česká republika. Olomouc: UPOL 2017. ISBN 978-80-244-5040-7.
 2. BÍNA, Ladislav a Zdeněk ŽIHLA. Bezpečnost v obchodní letecké dopravě. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011. ISBN 978-80-7204-707-9.
 3. SAK, Petr. Úvod do teorie bezpečnosti: nekonvenční pohledy na minulost, přítomnost a budoucnost lidstva. Praha: Petklíč, 2018. ISBN 978-80-7229-652-1.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. listopadu 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2020**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2019

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15. 5. 2020

Jméno a příjmení studenta: Daniel Hoang

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce obsahuje všeobecný přehled o problematice ochrany měkkých cílů ve vztahu k teroristickým útokům a teroristickým skupinám provádějící tyto útoky. První část práce je zaměřena na prezentaci nejvýznamnějších hrozeb ve vztahu k měkkým cílům a právu bezpečnosti. Praktická část je věnována analýze konkrétních měkkých cílů z pohledu problematiky ochrany obyvatelstva a následné komparaci se známými incidenty z minulosti.

Klíčová slova: Terorismus, Měkké cíle, Ochrana obyvatelstva, Bezpečnost

ABSTRACT

The bachelor's thesis includes comprehensive review about the issue concerning soft targets in relation with terrorist attacks and terrorist groups committing these attacks.

The first part depicts a presentation of the most major threats concerning soft targets and right to safety. The practical part is devoted to analysis of soft targets from the view of the issue of the civil protection and subsequent comparison with well known cases from the past.

Keywords: Terrorism, Soft targets Civil protection, Security

„Kdo kontroluje přítomnost, kontroluje minulost, ale kdo kontroluje minulost, kontroluje budoucnost.“

(Orwell, 2009)

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné. Rád bych poděkoval všem vyučujícím na této fakultě, kteří mě ustavičně motivovali a dotáhli mě až k obhajobě této práce.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 TERORISMUS A MĚKKÉ CÍLE	11
1.1 DEFINICE TERORISMU	11
1.2 DEFINICE MĚKKÝCH CÍLŮ	12
2 PRÁVNÍ ZÁKLAD A STRATEGIE	13
2.1 STRATEGIE	15
3 TYPOLOGIE	17
3.1 METODY TERORISMU	17
3.2 PODOBY TERORISMU	17
3.3 DĚLENÍ TERORISTICKÝCH SKUPIN	18
4 HISTORIE	21
4.1 NEJZNÁMĚJŠÍ TERORISTICKÉ ÚTOKY S MĚKKÝMI CÍLI	21
4.2 NEJZNÁMĚJŠÍ TERORISTICKÉ ORGANIZACE	25
4.3 TERORISTICKÉ ÚTOKY V ČR	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
5 SWOT ANALÝZA NEJZRANITELNĚJŠÍCH MĚKKÝCH CÍLŮ	29
5.1 FAKULTA LOGISTIKY A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V UHERSKÉM HRADIŠTI	30
5.2 OBCHODNÍ DŮM KAUF LAND V UHERSKÉM HRADIŠTI	38
5.3 KINO HVĚZDA V UHERSKÉM HRADIŠTI	45
5.4 CELKOVÝ VÝSTUP	52
5.5 TERORISMUS A SVOBODA	53
5.6 KDE KONČÍ SVOBODA A KDE ZAČÍNÁ BEZPEČNOST?	54
ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	63
SEZNAM OBRÁZKŮ	64

ÚVOD

Každý máme z něčeho strach, oprávněně. V životě nás ohrožuje spousta věcí. Životem nás provází řada hrozeb.

Někdy nás náš strach dokáže ovládat víc, než jsme ochotni si vůbec připustit a snadno se necháme strhnout panikou. Nejlepší způsob, jak takovému strachu čelit, je zamyslet se nad tím, čeho se vlastně bojíme a pochopit, co je původem našeho strachu.

Jeden z takových běžných strachů v dnešní době, je strach z terorismu, respektive z teroristů, kteří mohou vstoupit do našeho života a totálně ho obrátit naruby, nebo ho dokonce na dobro ukončit. V případě, že se staneme obětí teroristického útoku a přežijeme ho, existuje velká šance, že si způsobené trauma ponese do konce života.

Ve vztahu k hrozbám terorismu je třeba si uvědomit několik zásadních věcí, které riziko stát se obětí teroristického útoku rapidně zmenšuje. Tím pádem i obava z teroristů není tak velká, jak by mohla v některých případech být. Ze všeho nejdřív je třeba si uvědomit, jací lidé teroristické útoky páchají, a jaké cíle mají takový útočníci. Když se nad tím zamyslíme, uvědomíme si, že šance na to stát se obětí teroristického útoku, je poměrně malá a ve většině případů až mizivá.

Hlavním cílem celé práce je poukázat na ty největší teroristické hrozby pro měkké cíle z pohledu ochrany obyvatelstva a všeobecné zajišťování prevence a bezpečnosti. Při zpracování práce bylo použito především analyticko-syntetické a komparační metody, jakož i metody SWOT analýzy.

Teoretická část má za úkol seznámit čtenáře se základními pojmy a nejvýznamnějšími právními dokumenty týkajícími se ochrany měkkých cílů a terorismu. V této části práce jsou rovněž uvedeny metody terorismu, některé známé případy z historie a také hlavní teroristické organizace.

V praktické části práce je provedena SWOT analýza vyhodnocující rizika vzniku teroristického útoku na uvedené měkké cíle. Vymezení možných nebezpečí, která by mohla dané objekty ohrožovat.

Společně s komplexní analýzou na daný objekt je rovněž provedena komparace s některými případy z minulosti. Jedná se buď o ten nejznámější případ v historii, anebo o takový případ, který se dost podobá našemu rozebíranému potenciálnímu měkkému cíli. Jako podobnost se nebere v potaz pouze vzhled a stavba objektu, ale taky jeho politický či náboženský význam nebo i současná situace ve světě v době, kdy byl uvedený teroristický útok spáchán.

Hlavním bodem každé komparace je ale především poukázání na nedostatky a chyby, kvůli kterým k samotnému útoku došlo. Ať už se jedná o nedostatky na poli zajištění bezpečnosti v daném objektu, špatná informovanost, nedostatečná prevence proti takovým událostem nebo také mezery v právním systému, které mohly umožnit útočnickům snadnější provedení svého činu.

Jako poslední bod jsou uvedeny případná doporučení na zlepšení současného bezpečnostního systému v daném objektu.

Na samotný závěr celé práce přichází úvaha o současné úrovni bezpečnosti a její případné dopady na svobodu člověka jako takovou. Obsahem této úvahy je i celkové shrnutí, kde jsou zhodnoceny a rozebrány poznatky týkající se průběžné informovanosti jako prevence proti teroristickým útokům.

Důvod, proč jsem si vybral tohle téma, je celkem prostý. Zajišťování bezpečnosti měkkých cílů a tudíž i obyvatel před terorismem je jeden z hlavních pilířů oboru ochrany obyvatelstva jako takového. Jedná se navíc o problematiku, která je neustále rozebírána na národní i na nadnárodní úrovni, a je dost velká šance, že se jí budou příslušné orgány a instituce v budoucnosti zabývat ještě hodně dlouho, neboť žádné optimální řešení stále neexistuje, a celý svět je v podstatě dále jistým způsobem ohrožen negativními vlivy způsobenými terorismem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TERORISMUS A MĚKKÉ CÍLE

Teroristické útoky na měkké cíle jsou všeobecně páčány různými útočníky převážně za účelem šíření strachu a paniky ve společnosti s cílem vyvinout nátlak na politické vůdce určité země. Vychází se z předpokladu, že měkké cíle jsou nejatraktivnější cíle pro útočníky mající v úmyslu narušit bezpečnost z pohledu osobního cíle nebo i kvůli politickému smýšlení.

1.1 Definice terorismu

„Terorismus“

Úplně poprvé bylo tohoto slova užito ve spojitosti s Francouzskou revolucí v roce 1789 s takzvanou vládou teroru. Postupem času v 19. století byl tento výraz používán pro označení extrémistických politických činů.

(Ethymology Dictionary)

Existuje několik definic slova terorismus. Podle ministerstva vnitra je terorismus definován jako: „plánované, promyšlené a politicky motivované násilí, zaměřené proti nezúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytyčených cílů.“

V USA byla publikována definice terorismu jako: „propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle.“

Podle této definice se začali v USA posuzovat a hodnotit teroristické činy.

(MV, 2009)

Audit národní bezpečnosti

Podle auditu národní bezpečnosti z roku 2016 lze za terorismus také považovat: „takové jednání, které je politicky, nábožensky nebo jinak ideologicky motivováno a užívá násilí nebo jeho hrozby zejména s cílem vyvolat strach. Proti teroristické hrozbě není v současnosti v bezpečí žádná země včetně České republiky. Úroveň nebezpečí teroristického útoku je však v jednotlivých státech odlišná, například státy západní Evropy jsou z historických a demografických důvodů ohroženy daleko více, než státy východní Evropy.

(MV, 2013)

1.2 Definice měkkých cílů

Co je to měkký cíl? Měkký cíl se dá definovat různě. Měkkým cílem může být dnes prakticky cokoli, kam lze nepozorovaně vniknout, aniž by nás podrobili nějaké důkladnější prohlídce. Měkkým cílem může být supermarket, letiště, škola hospoda nebo i nemocnice. Do všech těchto míst se dá snadno vstoupit, a i když se může na těchto místech nacházet ozbrojená stráž, neznamena to, že je bezpečnost před potenciálními teroristy zajištěna.

(Fagel, Hesterman, 2016), (Hesterman, 2014)

Oficiální definice měkkého cíle

Tento termín není úplně přesně definován, ovšem ministerstvo vnitra k němu používá označení bezpečnostní komunity, která měkký cíl definuje jako: „místo s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, která jsou pro tuto svou charakteristiku vybírány zejména v poslední době jako cíl takových útoků, typicky útoků teroristických. Tím se liší měkké cíle od tzv. „hard targets“ tvrdých cílů, kterými jsou dobře chráněné a střežené objekty útoků (například některé státní objekty, vojenské objekty, objekty dalších bezpečnostních složek, ale i některé dobře chráněné či střežené nestátní či komerční objekty)“

(MV, 2017)

Kromě poměrně skromného, ale účinného právního vymezení lze pracovat s celou řadou specifických bezpečnostních úředních dokumentů. Ať jsou to dokumenty vypracované ministerstvem vnitra, mezinárodní dokumenty Evropské Unie nebo Severoatlantické aliance a různé dokumenty státní správy.

(MV, 2016)

Přestože je celá problematika důsledně zpracována v celé řadě materiálů, analýz a dokumentů státní správy, může se zavedená definice a její hlavní prvky lišit. V podstatě se však jedná o stejné prvky pouze prezentovány jiným způsobem podle subjektů, které se jimi zabývají. Ve vztahu k teroristickým hrozbám se angažují především státní orgány a instituce jako jsou například ministerstva, hasičské záchranné sbory, Bezpečnostní informační služba, Evropská Unie, Organizace spojených národů nebo Severoatlantická aliance. Je tak zřejmé, že se jedná v současné době o globální problém, který je potřeba ustavičně řešit jak na domácí tak i na mezinárodní úrovni.

2 PRÁVNÍ ZÁKLAD A STRATEGIE

V České republice neexistuje žádný speciální protiteroristický zákon, avšak problematiku trestní odpovědnosti za terorismus je zmíněna a vysvětlena v trestním zákoníku (40/2009 Sb.)

Zde mají vztah k terorismu zejména:

§311 (Teroristický útok), §312 (Teror), §272 (Obecné ohrožení), §290 (Získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou), §292 (Zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny), §314 (Sabotáž), §140 (Vražda), §174 (Braní rukojmí), §175 (Vydírání), §279 (Nedovolené ozbrojování), §280 (Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků), §281 (Nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky), §282 (Nedovolená výroba a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu) a §357 (Šíření poplašné zprávy), popř. v některých případech i (verbální) trestné činy narušující soužití lidí § 352 až 356 (např. Nebezpečné vyhrožování ad.).

Bezpečnostní informační služba

Zabezpečení informací týkající se terorismu obstarává agentura Bezpečnostní informační služba (dále jen „BIS“) podle zákona 153/1994 Sb. o zpravodajských službách ČR. Podle § 5 agentura BIS zabezpečuje informace týkající se organizovaného zločinu a terorismu a také plní další úkoly, pokud tak stanoví zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

(BIS, 2006)

Koncepce ochrany obyvatelstva

Hlavní principy a východiska při ochraně měkkých cílů by měly být uvědomění si, že bezpečnost měkkého cíle se dotýká všech subjektů, nejenom státu samotného, ale také toho subjektu, který je za daný měkký cíl odpovědný. Další princip by měl být proaktivní přístup k ochraně měkkých cílů ze strany vlastníků a správců měkkých cílů, a taky ze strany státu. Dále by měla existovat nějaká kooperace a spolupráce mezi vlastníkem nebo správcem měkkého cíle a bezpečnostními složkami. A v poslední řadě také zvýšení samotné odolnosti měkkého cíle.

Současný stav v oblasti měkkých cílů v České republice

Česká republika jako stát si samozřejmě uvědomuje důležitost ochrany měkkých cílů a usiluje o celkové vylepšení současné situace. Toto téma je velmi aktuální a je to vidět i na několika dokumentech, jakými jsou například strategie České republiky pro boj proti terorismu z roku 2013 nebo Audit národní bezpečnosti, který byl schválen vládou v roce 2016. Touto problematikou se navíc zabývá taky hasičský záchranný sbor České republiky, který celou problematiku řeší komplexně pro objekty přímo se týkající požadavků ochrany obyvatelstva v Konceptu ochrany obyvatelstva z roku 2020 s výhledem do roku 2030 schválené usnesením Vlády České republiky.

Mezi další subjekty starající se o bezpečnost měkkých cílů jsou zpravodajské služby, který zajišťují poskytování, shromažďování a vyhodnocování důležitých informací pro ochranu ústavního zařízení, bezpečnost a obranu státu České republiky a ekonomických zájmů. Proto hrají zpravodajské služby velice důležitou a nezastupitelnou roli v bezpečnosti nejen celého státu jako celku, ale i měkkých cílů a přecházení teroristického útoku. Jejich práce zahrnuje také úzkou spolupráci s policií České republiky.

Této problematice se už dříve věnovala spousta odborníků v akademických kruzích a to i v praxi. O tomhle tématu vzniklo a neustále vzniká množství odborných prací věnujícím se různým analýzám bezpečnostních opatření nebo trendům k ochraně měkkých cílů. Taky se zaměřují na samotnou ochranu měkkých cílů.

(MV, GR, HZS, 2013)

Nejzranitelnější cíle

Existují jistá kritéria zvyšující atraktivnost daného objektu pro potenciální útočníky. Patří mezi ně zejména otevřenost pro veřejnost, množství a koncentrace osob, kvalita a přítomnost bezpečnostního personálu, přítomnost médií, přítomnost policie české republiky nebo městské či obecní policie a konečně symboličnost daného cíle.

Z hlediska zdroje bezpeční jsou měkké cíle děleny na ohrožené osamoceným aktivním útočníkem bez ohledu na motivaci, ohrožené teroristickou skupinou, ohrožené jinou skupinou. Měkké cíle se dále dají dělit na trvalé a dočasné. Trvalé místa se mohou také členit na venkovní prostory jako například stadiony a další podobné sportovní komplexy, tržiště, a taky na vnitřní prostory jako například nákupní centra, divadla a nemocnice.

Mezi dočasné měkké cíle patří hlavně shromáždění nebo venkovní akce konající se soukromém pozemku nebo na nějakém veřejném prostranství. Jsou potom dále děleny na dočasné placené akce jako například koncerty a festivaly. A také na dočasné akce s volným vstupem jako například vánoční trhy, maratony nebo demonstrace.

(MV, GŘ, HZS, 2013)

Právní formy ochrany měkkých cílů

U ochrany měkkých cílů jsou uplatňovány obecné právní instituty sloužící všem soukromým subjektům k ochraně bezpečí. Ochrana měkkých cílů probíhá na základě vlastnických nebo užívacích práv vlastníka daného objektu, který všeobecně rozhoduje o tom, jaký režim bude platit v jím vlastněné nebo užívané nemovitosti.

Navíc samotné ministerstvo vnitra spolupracuje s ministerstvem dopravy, ministerstvem školství, ministerstvem mládeže a tělovýchovy, ministerstvem zdravotnictví, ministerstvem kultury, ministerstvem obchodu a průmyslu a dokonce i několika pořadateli význačných akcí. Mezi ty patří například fotbalová asociace, Český svaz ledního hokeje a další.

(MV, GŘ, HZS, 2013)

Každopádně měkké cíle jsou zmíněny v mnoha dalších úředních dokumentech ve spojitosti s terorismem a ochranou obyvatelstva. Jejich zabezpečení je řešeno na všech úrovních a ve všech institucích a státních orgánech, které se nějakým způsobem zabývají prevencí kriminality nebo bezpečnostní politikou. Z koncepce je jasné znát, že je neustále kladen důraz na to, aby orgány státní správy, a národní i nadnárodní instituce čím dál tím více spolupracovali se soukromými majiteli objektů nebo správci objektu představující měkké cíle.

2.1 Strategie

Téma ochrany měkkých cílů je průběžně řešeno v rámci strategie národní bezpečnosti v boji proti terorismu. Vývoj situace v posledních letech však čím dál častěji vyžaduje komplexní řešení situace týkající se bezpečnosti měkkých cílů. Problematika zajišťování bezpečnosti je jedním z nejvíce diskutovaných politických témat v současné době. V České republice je tato problematika blíže rozvinutá společně se všemi příslušnými právními základy v ústavním zákonu č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky. Téma bezpečnosti má i svůj právní podklad proložený jednotlivými odvětvími a normami. V této souvislosti se dá hovořit o takzvaném bezpečnostním právu anebo právu bezpečnosti. Problematika bezpečnosti není řešena jenom v právních normách, nýbrž i ve strategických, koncepčních a politických dokumentech, buď domácích, nebo mezinárodních. V případě mezinárodních dokumentů se jedná převážně o smlouvy Organizace Severoatlantické smlouvy a dokumenty Evropské unie.

Nejvýznamnějším domácím úředním dokumentem u nás je pak Bezpečnostní strategie ČR. Poslední verze této strategie byla přijata v roce 2015.

V rámci bezpečnostní strategie ČR byla rovněž vyčleněna pasáž týkající se terorismu, jejíž nejnovější verze pochází v roce 2013. Jedná se o strategii ČR pro boj proti terorismu. Strategie obsahuje všechny důležité informace týkající se terorismu ve vztahu k jeho prevenci a zajištění bezpečnosti ve státě.

(Sak, 2018)

Strategie ČR pro boj proti terorismu z roku 2013

„Terorismus je spolu s organizovaným zločinem, začleňování migrantů do většinové společnosti, extremismem nebo náboženskými, národnostními a sociálními konflikty jednou z důležitých bezpečnostních výzev současného světa. Kvůli existenci takových nadnárodních sítí volně propojených skupin sdílejících ideologii, cíle a plány, finanční zdroje a informace, jsou ohroženy lidské životy a zdraví a také kritická infrastruktura.

Jejich cílem je zastrašit společnost s využitím médií, která vždy teroristickým akcím věnuje pozornost, jelikož jsou tyto akce většinou prováděny na zajímavých místech symbolizující buď státní či náboženskou instituci nebo jsou jejich cíle představitelé státu.“

(MV, 2013)

Strategie a opatření Evropské unie

Rada Evropské unie (dále jen “EU”) po událostech ze dne 11. Zář 2001 zveřejnila dokument obsahující zvláštní opatření v boji proti terorismu.

Dále rada v roce 2005 přijala strategii EU pro boj proti terorismu s cílem bojovat proti terorismu na celosvětové úrovni a zvýšit bezpečnost Evropy.

Strategie je založena na čtyřech pilířích - prevence, ochrana, pronásledování a reakce.

(Rada EU, 2001) (Rada EU, 2019)

3 TYPOLOGIE

Jedná se o jeden z dalších stěžejních bodů při zajišťování prevenci proti terorismu. Členění útočníků páchající teroristické útoky dle metod, které nejčastěji používají, je velice nápomocný element při zabezpečování ohrožených subjektů, ale také hlavně při odhalování pachatelů, neboť díky metodám, které jednotlivé teroristické skupiny používají, jsou posléze pachatelé snadno dohledatelní. Zvláště pokud jisté organizace používají ty samé metody neustále a mění se pouze míra prostředků, které při svých útocích uplatňují.

3.1 Metody terorismu

Takové nejtýpější nástroje teroristů jsou především atentáty, vraždy, únosy letadel nebo vydírání. Za všech okolností je hlavní taktikou teroristů šíření strachu a jeho využití v dosažení svých cílů. Dost často teroristé používají nástroje psychologické války, aby tak neefektivněji ovlivnili nálady, pocity a názory veřejného mínění ve svůj vlastní prospěch. (Bonanate, 1997)

Přitom se nesnaží působit na ozbrojené síly, jsou zaměřeni hlavně na státní činitele, jejich vydírání a zneužívání obyvatelstva jako rukojmí. Záměrně nechávají své oběti v nejistotě, aby nevěděli, odkud útok přišel a aby oběti procházeli těžkým rozhodováním, jak reagovat. Když si to shrneme, tak hlavní taktika teroristů zahrnuje nečekané údery, přísné utajení, útoky bez vyhlášení války, načež zasažené státy a jejich veřejné mínění jsou zaskočeny a šokovány. Hlavní smysl této taktiky je přilákat pozornost, vytvořit atmosféru strachu, destabilizovat stát, vyprovokovat jej k tvrdé odvetě, která jej může zdiskreditovat, vynutit si změnu jeho vnitřní nebo zahraniční politiky.

(Brzybohatý, 1999)

3.2 Podoby terorismu

Terorismus má spoustu podob, které se liší nejčastěji podle toho, jaký mají útočníci záměr. Často jsou způsoby provádění teroristických aktů děleny podle metod terorismu, ne vždy však záleží na metodách, jelikož záměry teroristů se mohou lišit. Z pohledu dosud provedených útoků byly vyčleněny tři hlavní druhy terorismu.

Demonstrativní

Tento druh terorismu se spíš zaměřuje na politické soupeření, než násilí. Cílem je přilákat co největší pozornost veřejnosti k problému, který teroristé považují za nějaké ukřivdění v minulosti. Může se jednat o národní i mezinárodní problém. Používají se zde i únosy letadel, a také výbuchy, na které však teroristé dopředu upozorní, aby minimalizovali počet obětí na lidských životech. Tento druh terorismu prováděla hlavně španělská teroristická organizace Euskadi Ta Askatasuna (dále jen „ETA“). Jedná se o poněkud mírnější druh terorismu, jelikož cílem je upoutat pozornost lidí, beztoho že by někoho zabíjeli.

(Roháček, 2015)

Destruktivní

Jedná se už o něco agresivnější způsob terorismu. Zde je hlavní znak zabíjení klíčových osob, kteří bývají zejména představitelé státní správy nebo jiné společenské moci. Nejznámějšími vykonavateli tohoto druhu byla v Německu v 70. letech skupina Bader-Meinhof, která zabíjela vybrané představitele německého průmyslu.

Sebevražedný

Poslední a nejhorší podobou je sebevražedný terorismus. Opět je tu hlavním cílem přilákání pozornosti co možná nejvíce lidí, ovšem s tím rozdílem, že oběti nejsou předem vytipovány a nejedná se ani o demonstrativní akce. Tentokrát se jedná o zabíjení náhodných a nevinných civilistů s cílem usmrtit co nejvíce lidí. Jedná se o nejagresivnější a nejobávanější formu terorismu.

(Eichler, 2010), (Borradori, 2005)

3.3 Dělení teroristických skupin

Jak už bylo zmíněno, hlavními metodami terorismu jsou atentáty, bombové útoky, únosy osob nebo dopravních prostředků a jiné akty násilí. Jsou používány zejména skupiny sdílející nějakou politickou nebo náboženskou ideologii. Mezi takovéto skupiny patří ultrapravicové, rasistické, nacionalistické, separatistické, ultralevicové, anarchistické a teď v poslední době převážně islamistické. V minulosti však teroristické útoky páchali rovněž extrémisté jiných náboženství, jako křesťanství, židovství a hinduismu. Ve výjimečných případech však byly teroristické útoky prováděny v souvislosti s bojem za práva zvířat, ekologickým hnutím, hnutím proti potratům nebo odporem proti lidem odlišné sexuální orientace.

(Ulfkotte, 2003), (Pohly, Durán, 2001), (Hobsbawn, 2009)

Náboženský

Nábožensky inspirovaní teroristé jsou všichni jednotlivci, skupiny nebo sítě konající ve jménu jakéhokoliv náboženství, kterým se zároveň snaží ospravedlnit své činy. Patří sem především Islamistické teroristické skupiny nebo skupiny nějakým způsobem napojené na Al-Káidu.

(Mccants, William, 2016), (Bergen, 2006)

Etno-nacionalistické a separatistické

Jedná se o skupiny motivované nacionalismem a v některých případech také etnicitou. Jsou případy, kdy se vážou na určitý region, například Baskická nacionalistická a separatistická organizace ETA usilující o nezávislost Baskicka a odtržení od Španělska.

(Strmiska, 2001), (ČTK, 2018)

Levicové a anarchistické

Těmto skupinám jde zejména o změnu politického, sociálního a ekonomického systému. Ideologie takovýchto skupin vychází buď z marxismu-leninismu, nebo jsou útoky motivované anarchismem. V některých případech se můžou podobat i skupinám nacionalistickým a separatistickým, kterým jde o odtržení se od demokratického státu poháněného kapitalistickým režimem, s cílem nastolení nezávislého socialistického státu.

(Encyklopedie - Světový terorismus, 2001), (Eichler, 2009)

Pravicové

Tyto skupiny mají stejné metody jako skupiny levicové, pouze s tím rozdílem, že jejich ideologie vychází z pravicového extremismu, který má kořeny v ideologii národního socialismu. Jejich cíle jsou v podstatě opačné, než cíle Levicových skupin.

(Encyklopedie - Světový terorismus, 2001)

Osamělý vlk

Velice zvláštní druh terorismu je takzvaný osamělý vlk, nebo také vlk samotář. Jedná se o teroristu, který páchá své činy sám, a není pod žádnou strukturou vedení teroristické organizace, ani není součástí žádné známé teroristické skupiny. Může být však tento člověk ovlivněn ideologií určitých teroristických skupin. Takový útočník bývá zpravidla pravicově nebo levicově orientovaný, ale může se klidně jednat o nábožensky založeného jedince.

Navíc se může jednat o někoho duševně narušeného, a útok může provést jen na základě psychického selhání. V každém případě je jeho útok dost těžko odhadnutelný, už jenom proto, že nepracuje pod záštitou nějaké známé teroristické organizace, podle které by se dal tento člověk vystopovat a sledovat.

(Mareš, 2020)

Zaměřené na konkrétní cíl

Poslední druh terorismu je páchán se zaměřením na specifický problém, ať už lokální nebo globální. Patří sem hlavně teroristické skupiny páchající útoky v souvislosti s hnutím za práva zvířat, hnutí proti konání potratů a funkčnosti potratových klinik, a hnutí proti registrovanému partnerství občanů stejného pohlaví. Do této skupiny patří taky takzvaní ekoteroristé, kteří páchají útoky v rámci boje za životní prostředí.

(Encyclopedia), (Mareš, 2004)

Vytipování jednotlivých druhů terorismu je velmi prospěšné i z pohledu provádění prevence, jelikož už v podstatě máme představu o tom, jaké metody by mohli potenciální útočníci uplatnit při útoku na daný měkký cíl. Samozřejmě se v tom nemusí vyskytovat žádný vzorec, a i teroristé, kteří normálně nepodnikají sebevražedné atentáty, mohou udělat výjimku.

Z dlouhodobého hlediska se však ukázalo, že zavedené metody dané teroristické organizace se většinou nemění, a mění se pouze způsob a míra využívání technologií. Souběžně s tím se však naštěstí zdokonaluje i bezpečnostní systém potenciálních cílů teroristů a taky průběžné provádění prevence proti terorismu.

4 HISTORIE

Díky historii máme dnes už jasnou představu o tom, jak vypadá teroristický útok, a taky které skupiny tyto útoky nejčastěji provádějí. Můžeme tak i rozlišovat mezi způsoby provedení útoku a také jednotlivými skupinami teroristů, z nichž každá může upřednostňovat jinou formu provedení podle toho, jaké jsou cíle teroristické organizace.

4.1 Nejznámější teroristické útoky s měkkými cíli

Zde si uvedeme několik teroristických útoků, z nichž každý byl odlišný, a každý zahrnoval jiný měkký cíl. Každý z těchto útoků rapidně ovlivnil politickou situaci v zemi, kde byl útok proveden, ale také mnohdy i celé současné dění ve světě. Byly zde vybrány hlavně incidenty, které nám nejlépe poslouží v rámci celé práce jako příklad, jak moc byla ovlivněna celková bezpečnost měkkých cílů, a také svoboda řadového občana.

Útoky Jedenáctého Září

Vůbec ten nejznámější teroristický útok, podle kterého bylo zavedeno obrovské množství zákonů, vyhlášek, regulací a dalších nařízení, se odehrál ve Spojených státech 11. září 2001. Tehdy se 19 teroristů rozdělilo na čtyři skupiny, z nichž každá nastoupila na jeden z vnitrostátních komerčních letů. Každý z teroristů měl podle všeho platný Americký pas a na palubu se dostali úplně všichni bez nějakých větších komplikací. Scénář byl na palubě všech letadel prakticky totožný. Skupina teroristů v průběhu letu vtrhla násilím do pilotní kabiny, kde zneškodnila piloty a všechny ostatní, kteří jim přišli do cesty, načež se samotní teroristé chopili řízení letadla, aby ho mohli navést na svůj cíl.

Tento postup se teroristům povedl ve všech letadlech, až na to poslední. Letadlo, které mělo pravděpodobně zasáhnout Bílý dům nebo budovu Kongresu, se zřítilo do neobydlené oblasti ve státě Pensylvánie. V tomhle jediném letadle se cestujícím podařilo teroristům vzepřít a svedli s nimi souboj, který nakonec vyústil ve zřícení letadla.

(Poledne, 2002), (Chossudovsky, 2003)

Ve všech ostatních případech však už teroristé bohužel uspěli. První dvě komerční letadla narazila do budov světového obchodního centra. Dva mrakodrapy se krátce po nárazech zřítily a s nimi i všechny okolní budovy tvořící komplex obchodního centra. Třetí letadlo bylo namířeno do budovy Pentagonu, načež z letadla nezbylo prakticky nic.

Po tomto enormním teroristickém útoku musel být značně přepracován celý bezpečnostní systém na letištích, aby zajistil dostatečnou prevenci před podobnými hrozbami v budoucnosti. Nejenom na letišti, ale po celém světě (zvláště v USA) vznikla nová opatření a zákony ve vztahu k řešení terorismu a jeho prevence.

(National Commission on Terrorist Attacks, 2004), (Bína, Žihla, 2011)

Teroristické útoky v Londýně

7. Července 2005 došlo k sérii koordinovaných sebevražedných teroristických útoků v Londýně. Tři bomby explodovaly v metru a jedna byla odpálena v patrovém autobuse. K těmto útokům se přihlásilo hned několik skupin, z nichž jedna z nich byla i Al Káida. Nakonec však bylo zjištěno, že atentátníci jednali na vlastní pěst a nikdy nebyli v přímém styku s vedením Al Káidy. Podle všeho útoky v Londýně představovaly reakci na angažovanost Velké Británie ve válce v Iráku, šlo tak o válkou vyvolaný terorismus.

(Makariusová, 2013), (Coll, 2012)

Útok v moskevském divadle Dubrovka

26. Října 2002 40 Čečenských teroristů obsadilo vyprodané divadlo Dubrovka. Tam zajali 850 civilistů s požadavkem ukončit druhou Čečenskou válku. Trvalo tři dny, než na místo zaútočilo komando Specnaz a eliminovalo všechny teroristy. Speciální plyn, který byl při tomto zásahu použit, však zabil taky 129 rukojmí.

Čečenský terorismus je širokou veřejností považován za jeden z nejnebezpečnějších, navíc je zde uveden i jako názorný příklad napadení divadla představující jeden z nejzranitelnějších měkkých cílů.¹

(Souleimanov, 2011)

Teroristické útoky v Madridu

11. března 2004 explodovalo ve vlaku dokonce 10 bomb. Zahynulo při něm 191 osob a zraněno bylo dalších 2057 lidí. Pachatelé byli radikální arabští obchodníci s drogami. Kolem celé této tragédie vládli určité pochybnosti ve vztahu k úmyslu provedení těchto útoků, a dodnes se polemizuje o tom, proč byl vlastně útok vykonán, a jaká byla hlavní zpráva teroristů světa.

¹ Ty vůbec největší teroristické útoky od roku 2000 jsou dostupné na následujícím odkazu: <https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>

Za nejpravděpodobnější důvod je dodnes považována účast Španělska ve válce v Iráku. Jedná se navíc o největší útok, který měla podle všeho taky částečně na svědomí dnes již neexistující ultralevicová teroristická organizace ETA.²

(Filipec, 2017)

Mnichovský masakr

Jeden z nejznámějších teroristických útoků se odehrál 5. Zářím 1972 během Olympijských her v Mnichově. Palestinská skupina teroristů organizace Černé září bojujícího za osvobození Palestiny vnikla do Olympijské vesnice a zajala jedenáct Izraelských sportovců.

Po následném dlouhém vyjednávání byly pro teroristy nachystány vrtulníky na Mnichovském letišti. Jednalo se o součást policejní akce, která ovšem dopadla katastrofálně. Při přestřelce mezi Německými policisty a teroristy zahynuli všichni Izraelští zajatci.

Tento případ zde uvádíme v souvislosti se správným zajišťováním bezpečnosti, neboť se jednalo o výjimečnou situaci, kdy šli základní bezpečnostní opatření stranou v zájmu svobody a volného pohybu.

(Reeve, 2006)

Útoky v Paříži

13. listopadu 2015 došlo hned k několika útokům v jeden den, z kterých každý zahrnoval do jisté míry měkký cíl, ať už jako samotné místo k spáchání teroristického útoku nebo se útok odehrál v bezprostřední blízkosti měkkého cíle. Jako první se ozvaly tři exploze během fotbalového utkání na stadionu Stade de France. Šlo o sebevražedné atentátníky, z nichž se právě první z nich pokoušel dostat na samotný stadion s platnou vstupenkou, a odpálil se ve chvíli, kdy ho ještě před samotným vstupem na tribunu odhalila ochranka.

Druhý sebevražedný atentátník se odpálil u brány před stadionem a ten poslední třetí pak u nedaleké restaurace McDonald's.

(Echo24, 2015)

U dalšího útoku začali teroristé nejdříve střílet před barem La Carillon do lidí, a následně zaútočili na protější restauraci Le Petit Cambodge. Dohromady zemřelo 15 lidí, a dalších 15 bylo vážně zraněno. Podobným způsobem byly provedeny i další tři útoky, z nichž všechny zahrnovaly restaurační zařízení jako měkký cíl. Scénář byl prakticky totožný, jako

² Podrobnější informace o teroristickém útoku v Madridu a jeho dalších případných důvodech naleznete v bakalářském práci dostupné online na následujícím odkazu: <https://is.muni.cz/th/w1s2h/BC.pdf>

v předchozím případě. Ozbrojený útočník nebo útočníci začali střílet do hostů, z nichž několik buď zabil, nebo vážně zranil. Akorát v jednom případě se jednalo o jednoho sebevražedného atentátníka, který se odpálil na terase kavárny.

(BBC, 2015)

Poslední z útoků na měkký cíl, který se v ten den odehrál, byl proveden opět za pomoci útočných pušek a pro změnu také ručních granátů. Byl to útok, který si ze všech provedených útoků během toho dne vyžádal nejvíce obětí. Do koncertní haly Bataclan na Boulevardu Voltaire pronikli tři útočníci, kteří zabili desítky lidí a pár desítek dalších si vzali jako rukojmí. Rukojmí byli postupně popravováni, načež při zahájení protizásahu francouzské bezpečnostní jednotky, byl jeden z teroristů zastřelen a další dva se sami odpálili.

(Nossiter, Higgins, 2014)

Kromě toho, že se jednalo ve všech případech o útoky na měkké cíle, je další důvod, proč zmiňujeme tyto útoky i skutečnost, že kvůli Pařížským útokům a následnému Bruselskému útoku vznikl v rámci Evropské Unie takzvaný protiteroristický balíček představující dokument plný zvláštních opatření z důvodu hrozby terorismu.

Střelba ve Wellingtonu

Jeden z posledních známých aktů terorismu se odehrál 15. března 2019, tento útok je zvláštní hlavně tím, že kromě náboženského a rasistického podtextu, se jednalo o útok zaměřený přímo na příslušníky Muslimské víry. Spáchal ho Australan s ultrapravicovým smyšlením. Svůj první útok provedl v mešitě Al Noor, kde postřílel 42 lidí a dalších 7 v Islámském centru Linwoodu. Vůbec nejzvláštnější okolnost je fakt, že útočník celou dobu vysílal tento hanebný čin živě na sociální síti.

Tento případ si zde uvádíme ve vztahu k problematice ultrapravicového terorismu, kterému v dnešní době nebývá v médiích věnována ani zdaleka taková pozornost jako terorismu prováděnému Islámskými teroristy. Jak bylo zmíněno s odkazem na poslední statistiky EU, většina teroristických útoků v Evropě je páchána separatisty, jejichž smyšlení se opírá právě buď o ultrapravicové či ultralevicové ideologie.

(Tarrant, 2019)

Výše uvedené útoky, které byly spáchány nejenom na měkké cíle, nebo uvnitř měkkého cíle, ale také, při kterých zahynul vždy velký počet lidí. Byli zde zmíněny útoky provedené, jak Islámskými teroristy, tak i teroristy ultrapravicovými či ultralevicovými. Jednalo se o teroristy motivované nábožensky i politicky. V mnoha případech jsme si mohli všimnout,

že náboženská a politická motivace bývá mnohdy spojená, jako tomu bylo například při teroristických útocích v Madridu. Byli zde uvedeny pro názornost všechny metody terorismu jako je únos letadla, aktivní střelec nebo i bombový atentátník.

Z toho vyplývá, že typologie terorismu je pro provádění prevencí a zlepšování bezpečnostního systému důležitá, a pomáhá lépe odhadovat, u kterých teroristických skupin hrozí největší nebezpečí danému subjektu. Z hlediska historie se nám tak potvrzuje, že různé teroristické organizace mívají různé cíle, kvůli kterým jsou prováděny útoky, tudíž je důležité znát historii a taky jednotlivé teroristické organizace, které tyto útoky páchají. Jedná se o jeden ze stěžejních bodů prevence proti terorismu.

4.2 Nejznámější teroristické organizace

Tálibán

Jedná se o radikální nábožensko-politické hnutí vládnoucím mezi lety 1996 až 2001 na území Afghánistánu. Tato vláda byla svržena Americkou intervencí po 11. Září 2001. Jejich hlavním cílem byl boj proti americkým vojákům a jejich spojencům v době trvání přítomnosti jejich vojsk na Afghánské půdě.

(Toušek, 2018)

Al-Káida

Militantní islamistická organizace stojící za řadou únosů a atentátů. Proslavil je ten vůbec největší teroristický útok 11. Září 2001 v USA. Jejím vůdcem byl multimilionář ze Saudské Arábie Usáma bin Ládín, který tuhle organizaci také financoval. Byl nakonec zastřelen při americké vojenské operaci v roce 2011.

(Mccants, William, 2016)

Islámský stát

Islámský stát neboli ISIS byl na vrcholu v roce 2014, kdy ovládal přes 100 tisíc čtverečních kilometrů území a pod jeho vládou bylo víc jak 10 miliónů lidí. V roce 2018 však ztratil značnou část svého území, a dnes kontrolují jen mizivé procento svého tehdejšího území. Tako organizace měla a stále má i několik spojenců v podobě dalších stejně smýšlejících teroristických organizací. Jedná se o rozlehnou síť teroristických skupin, které v jedné době měli na svědomí nespočet teroristických útoků po celé Evropě.

(Gerges, 2017)

Irská Republikánská Armáda

Irská Republikánská Armáda neboli IRA je organizace, která byla aktivní už během irské války za nezávislost v letech 1919 až 1921. Z části jejich členů byly nakonec po uzavření dohody s Británií vytvořeny základy Irské národní armády. Ovšem většina členů této organizace s dohodou nesouhlasila, jelikož trvali na nezávislosti celého Irského ostrova, a tak pokračovala další o dost delší kapitola této organizace, která zahrnovala sérii bombových útoků, vydírání a vražd namířené hlavně proti britským politikům a vojenským jednotkám.

(Durney, 2004)

Podobných teroristických organizací a skupin je na světě samozřejmě daleko víc. Zmínili jsme zde pouze ty nejznámější, které mají na svědomí, buď nejvíce útoků anebo ty nejtragičtější útoky. Pro znázornění nám však postačí i jen pár hlavních organizací, abychom měli představu o tom, jak asi tyto skupiny operují, a jaká je jejich hlavní motivace.³

4.3 Teroristické útoky v ČR

V dnešní České republice zatím nebyl zaznamenán žádný vážný teroristický útok. Jediná událost, která se teroristickému útoku zdánlivě podobala, je případ jednoho důchodce z Bakova nad Jizerou. Ten v roce 2017 způsobil dvě srážky stromů s vlakem. Při těchto nehodách nebyl ani nikdo zraněn.

(ČTK, 2019)

Ještě v Československu v roce 1990 došlo k největšímu teroristickému útoku u nás na Staroměstském náměstí v Praze. U Husova pomníku vybuchla nálož, která zranila osmnáct lidí. Pachatel nebyl nikdy dopaden. Něco podobného se dokonce na stejném místě odehrálo i v roce 1962. Tehdy na Staroměstském náměstí byli zraněni dva lidé.

(Mareš, 2005)

³ Kompletní seznam všech známých teroristických skupin i jednotlivých teroristů je k dispozici na stránkách Evropské Unie v dokumentu:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009E0468&qid=1412596355797&from=CS)

[content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009E0468&qid=1412596355797&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009E0468&qid=1412596355797&from=CS)

Navíc všichni teroristé i potenciálně nebezpečné osoby spojené s terorismem jsou uvedeni na takzvaném Watchlistu, který je veden na ministerstvu obrany Spojených států Amerických. Z důvodu o zachování soukromí a ochraně GDPR, není tento list však dostupný veřejnosti.

Další tragická událost se stal ještě dříve, 26. Ledna 1972 došlo k pádu letu JAT367, v letadle letícího ze Stockholmu explodovala bomba v zavazadlovém prostoru. Tento teroristický útok pojí s Českou republikou akorát skutečnost, že se zřítil právě na území ČR nedaleko města Srbské Kamenice.

(Mareš, 2005), (Mareš, 2020), (iDNES, 2015)

V České republice se odehrálo ještě několik dalších incidentů, z nichž většinu však nelze považovat za vážný teroristický útok z pohledu globálních měřítek, nicméně například střelba v restauraci Družba v Uherském Brodě by se dala považovat už za vážný teroristický útok neboť zahynulo devět lidí včetně střelce. Ve všeobecné rovině je však známo, že se masivní teroristické útoky České republiky naštěstí vyhýbají, což by se dalo chápat jako dostatečně dobrá prevence našich bezpečnostních složek a správná funkce našeho bezpečnostního systému. Doufejme, že se naši zemi budou teroristické útoky vyhýbat i nadále.

(Mareš, 2005), (Mareš, 2020), (iDNES, 2015)

Z výše uvedených skutečností je zřejmé, že ochrana měkkých cílů a hrozba terorismu je detailně probírána v mnoha právních dokumentech, a to jak na národní, tak i na nadnárodní úrovni. Jedná se o problematiku celosvětovou, tudíž je i znalost typologie a historie naprosto nezbytná k dostatečné prevenci a zabezpečení měkkých cílů proti aktům terorismu. Všeobecná úroveň zabezpečení měkkých cílů v rámci ochrany obyvatelstva se neustále vyvíjí a zlepšuje, ovšem stejně tak se neustále vyvíjejí teroristické organizace a jejich metody provádění útoků, proto je důležité, aby byla všechna bezpečnostní opatření neustále vylepšována a vyvíjela se do úrovně, při kterých nebudou mít útočníci snadný a zranitelný terč. Současně by se měly neustále aktualizovat zákony a nařízení týkajících se terorismu a ochrany měkkých cílů ve všeobecné rovině a ne pouze proti teroristům.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SWOT ANALÝZA NEJZRANITELNĚJŠÍCH MĚKKÝCH CÍLŮ

Analýza SWOT vyčleňuje v této praktické části některé významné rizikové faktory, které mohou dopomoci ke vzniku teroristického útoku. Vedle všech negativních faktorů jsou rovněž uvedeny i pozitivní stránky mající funkci k prevenci případných teroristických činů. Před provedením samotné analýzy je určitě na místě vysvětlit, jak tato analýza funguje.

V podstatě se jedná o analýzu rozebírající celkovou stávající situaci subjektu ze čtyř hlavních faktorů. Jejím obsahem je kontrola současného stavu ať už samotného subjektu, anebo souvislostí mající přímý vliv na určený objekt. Podle toho je analýza rozdělena, jednak na kontrolu vnitřního prostředí, tedy přímo objektu, a pak vnějšího prostředí, tedy okolí a všechny věci z venčí, které by mohly mít přímou spojitost s daným objektem v případě nějakého potencionálního útoku. Jedné se v podstatě o všechny faktory, které by mohly kterýmkoliv způsobem narušit nebo i jen ovlivnit nějakým způsobem bezpečnost daného subjektu. Analýza hodnotí negativní a pozitivní stránky subjektu z vnitřku, i z venčí. Jako pozitiva jsou hodnoceny silné stránky, které vycházejí z kontroly vnitřního prostředí subjektu, a následně příležitosti zahrnující možné příhodné využití některých faktorů mimo daný subjekt. Jako negativa jsou přirozeně považované slabé stránky uvnitř subjektu a následně některé potenciální hrozby, které bývají zpravidla většinou páchané zvenčí, nebo mají alespoň svůj zárodek mimo daný subjekt.

(Čevelová, 2016)

Tato analýza čerpá převážně z informací v Auditě národní bezpečnosti a také jsou použity některé informace týkající se převážně terorismu z Národní bezpečnostní strategie České republiky. Celkově analýza vychází taky ze současného stavu situace z pohledu terorismu hlavně v naší zemi. Proto jsou použity některé poznatky uvedeny v koncepci ochrany obyvatelstva z roku 2020 s výhledem do roku 2030 ve vztahu k měkkým cílům.

(Grasseová, Dubec, 2012)

V praktické části práce je provedena komplexní analýza na tři objekty v blízkém okolí, které představují podle historie jedny z nejzranitelnějších cílů. Jedná se o školu, obchodní dům a kino. Po krátké úvaze o zmíněných měkkých cílech jsou uvedeny v souvislosti s analýzou těchto cílů také ty nejznámější případy z minulosti zahrnující stejné měkké cíle.

Cílem praktické části je komplexní analýza těchto tří objektů a vyhodnocení těch největších rizik z pohledu celkového zabezpečení objektu.

Analýza vychází ze všeobecně známých bezpečnostních opatření zmíněných veřejně, ať už přímo v samotném objektu, nebo na internetových stránkách. Během analýzy rizik jsou

dávány do souvislosti bezpečnostní opatření s platnými nařízeními uvedenými ve výše zmíněných právních dokumentech. V rámci analýzy jsou u daného objektu zmíněny silné a slabé stránky z pohledu bezpečnostních opatření proti případnému teroristickému útoku. Dále jsou uvedeny příležitosti, které by mohli v budoucnu majitelé objektu uplatnit ve snaze zvýšit bezpečnostní opatření svého objektu. Jako poslední jsou zmíněny hlavní hrozby pro uvedený objekt, které představují převážně těžko ovlivnitelné faktory zvenčí. Jedná se zejména o současnou situaci ve světě zahrnující události spojené s extremistickými skupinami, které mohou vést až k potenciálnímu teroristickému útoku spáchaném přímo na analyzovaném měkkém cíli.

Jako výstup analýzy je uvedena celková současná situace z pohledu bezpečnostních opatření v analyzovaném objektu. K ní je provedeno také srovnání s nejznámějším případem z historie, při kterém došlo k teroristickému útoku na typově stejný měkký cíl, jaký byl popsán v analýze. U případu z minulosti jsou vyzdvíženy některé nedostatky, které se přímo týkají také právě analyzovaného objektu. Na samotný závěr jsou uvedena doporučení k vylepšení stávající úrovně bezpečnosti určitého objektu, které by mohli výrazně zlepšit současnou situaci ve vztahu k prevenci proti případným teroristickým útokům.

5.1 Fakulta logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti

Nejenom fakulta ale i škola jako taková nepředstavuje instituci symbolizující nějakou náboženskou, politickou nebo finanční moc. Jedná se však o měkký cíl s velkým počtem lidí, takže představuje pro teroristy ideální objekt pro spáchání útoku mající záměr zabít co největší počet lidí. V takovém případě škola ani nemusí představovat žádný symbol a teroristé mohou útok použít pouze k prosazení svých zájmů.⁴

⁴ Navíc v určitých případech může škola představovat symbol západního způsobu života, proti kterému hlavně Islámští teroristé bojují. V mnoha západních zemích chodí do školy studenti nejenom různých národností, ale i různých ras i náboženských vyznání. Když se podíváme na statistiky, většina útoků na školu, byla provedena studenty, kteří prožili nějaké psychické selhání, které je nakonec donutilo vzít do školy zbraň a postřílet několik svých spolužáků a učitelů. Takové školy jsou potom symbolem multikulturalismu, což patří mezi další výplody západní kultury, proti kterým Islámští teroristé bojují. Pokud na to půjdeme z tohoto pohledu, škola nám nejednou může připadat jako dost pravděpodobný cíl pro teroristy. Už jenom skutečnost, jak snadno se můžou teroristé do školy dostat, je pro teroristy určitě příhodná.

Navíc na školu nemusí spáchat útok nějaká teroristická skupina zvenčí. Existuje daleko větší pravděpodobnost, že nějaký hanebný čin spáchá někdo, kdo školu pravidelně navštěvuje. Dnešní studenti jsou na školách odlišní víc, než kdy předtím. Navíc v dnešní době jsou studenti vystaveni mnoha rizikům dřív, než kdykoliv předtím. Nemusí se jednat přímo o náboženské sekty, pouliční gangy a další pochybné skupiny, která mohou mladé lidi lákat. Možnosti jsou v tomhle v podstatě nekonečné. Když k tomu navíc připočítáme i riziko psychického zhroucení studenta, nedá se už v tomhle případě ovlivnit vůbec nic.

V minulosti bylo spousta případů, hlavně ve Spojených státech, kde je tento problém často spojován s tamním zákonem o zbraních. Zbraň si může v Americe na počkání opatřit každý občan s čistým trestným rejstříkem, z čehož vyplývá, že má ke zbrani snadný přístup i potomek

(Altheide, 2009), (iDNES, 2007), (New York Times, 2016), (Constitution of USA, 1789)



Obrázek 1 - Fakulta logistiky a krizového řízení (flkr.utb, 2020)

SWOT analýza

Silné stránky

1. Kameraný systém - V dnešní době už se jedná o základní bezpečnostní element, který by měl správně být v každém objektu, kde nejenom hrozí teroristický útok, ale vyskytuje se tam také velké riziko krádeže. Škola není rozhodně v tomhle případě výjimkou, ať už se jedná o jakýkoliv druh škody.
2. Nouzové východy - Jelikož se v hlavní budově školy nachází hned několik nouzových východů, rozhodl jsem se to zmínit i zde, jako jednu z velkých pozitiv. Bohužel tahle silná stránka v sobě nese i jedno negativum v tom, že se nouzový východ nenachází v posledním patře. Jedná se tedy o nepatrný detail, který by ovšem mohl být v případě

občana, který si zbraň opatří. Právě takhle se totiž dostala ke zbrani drtivá většina studentů, kteří přinesli do školy zbraň a následně s ní způsobili ve škole pozdvižení, ať už se to obešlo bez obětí na lidských životech nebo ne.

Nemůžeme přirozeně opomenout ten nejnámější případ, který v podstatě započal celou sérii incidentů na školách zahrnující aktivního střelce. Dokonce byli podle tohoto incidentu další podobné útoky i pojmenovány, samotná střelba ve škole ve Spojených státech dostala tak synonymum Columbínský efekt.

Stalo se to 20. Dubna 1999, na střední škole v Columbine, stát Colorado. Pachatelé byli dva studenti vyšších ročníků. Za pomocí automatických zbraní zabili dvanáct studentů a jednoho učitele. K tomu dalších dvacet-jedna lidí zranili a tři další lidé byli zraněni při pokusu uniknout ze školy. Oba pachatelé po krátké střelbě s policií nakonec spáchali uvnitř školy sebevraždu. Kromě střelných zbraní byli použity podomácku vyrobené výbušniny.

Ve své době se jednalo o nejvražednější střelbu na školách v Americké historii.

Vůbec jeden z těch nejkrvavějších incidentů na škole v celé historii se odehrál na polytechnickém institutu ve městě Blacksburg stát Virginia. 16. Dubna 2007 mladý student Korejského původu postřílel za pomoci dvou poloautomatických zbraní celkem třicet-dva studentů a členů personálu školy. K tomu dalších sedmáct vážně zranil. Nakonec samotný útočník spáchal sebevraždu. V té době se jednalo o ten největší útok v historii Spojených států provedený pouze jedním střelcem. V roce 2016 ho překonal střelec z Orlandského nightclubu, kdy střelec Muslimského původu zabil čtyřicet-devět lidí a dalších padesát-tři zranil.

Z minulosti můžeme zmínit hned několik případů, které byly ukázkovým příkladem nedostatku bezpečnostní prevence a značných mezer v celém bezpečnostním systému, ať už z pohledu legislativy, nebo fyzických bezpečnostních opatření. Například střelba na střední škole Columbine nebo střelba na Polytechnickém institutu ve Virginii.

nějaké krizové situace klíčový a potenciální útočníci by ho mohli klidně využít jako svoji výhodu.

3. Dobře vyškolený personál - Jelikož se jedná o fakultu představující ústav ochrany obyvatelstva, jsou na fakultě přítomni odborníci s velkou praxí v oboru zahrnující řešení krizových situací. Jejich bohaté zkušenosti a znalosti by mohly být rozhodně k užítku v případě nějaké mimořádné události, ke které by došlo přímo na škole.
4. Hodnocení České republiky jako nevýznamný cíl - Opět se jedná o poněkud zveřejněnou výhodu, která má své kořeny hlavně zvenčí. I ta se ovšem dá uplatnit zde, jelikož se tato skutečnost silně dotýká i vnitřní bezpečnosti subjektu. Zkrátka skutečnost, že není naše země považována pro teroristy všech druhů za atraktivní cíl ke spáchání útoku, lze považovat za velice silnou stránku a dost možná i hlavní pilíř celkové prevence. Česká republika se nijak aktivně nezapojuje do válek mimo Evropu, ani naši obyvatelé nijak výrazně nepodporují teroristické organizace, zejména ne ty Islamistické.
5. Ustavičné nabádání k prevenci ze strany vyučujících - Jelikož se jedná o ústav Ochrany obyvatelstva, velká výhoda tkví právě v tom, že jsou všichni studenti neustále vedeni k celkové prevenci, ať už proti terorismu, nebo proti předcházení spousty dalších negativních škodlivým vlivům. Může se jednat o prevenci proti drogám, kriminalitě nebo i požáru.

Slabé stránky

1. Špatně odhadnutelný útok jedince - Jedná se v podstatě o globální problém, jelikož útok takzvaného vlka samotáře je nejhorší hned z několika hledisek. Zatímco rozsáhlé teroristické sítě a organizace jsou detailně sledovány, a jejich přední členové jsou všem bezpečnostním složkám známi, stejně jako všechny jejich hlavní cíle, lze jejich potenciální cíle útoků v mnoha případech odhadnout a zabránit jim. Pokud však jde o jednoho člověka, který se sám rozhodne vykonat nějaký takový útok, neexistuje v podstatě žádná forma zavedené prevence proti takovému útočnickovi.
2. Snadný vstup do budovy - Tato problematika si přímo dotýká i prvního bodu v případě, že by se jednalo o jednoho osamělého útočníka. Ani on by neměl problém dostat se do budovy, jelikož dveře otevírající se na přístup kartou nejsou totiž vždy zavřené. Navíc přes dav lidí se dokáže tím pádem nepozorovaně dostat i větší skupina útočníků. Hlavní problém je však také v tom, že osamělý útočník může pocházet

klidně i z řad studentů či zaměstnanců. Náhlé psychické selhání jedince nejde už vůbec dopředu odhadnout.

3. Jedinci podporující radikály - I tento bod souvisí se samotářským útočником. Lidé podporující radikály mohou být kdokoliv, a pokud přímo pravidelně nechodí na všechny akce radikálů, nejsou proto ani zaregistrovaní jako jejich členové, neexistuje o nich ani žádný záznam. Takové lidi nelze sledovat, jelikož se ani neví, že tíhnou k radikalismu. O to větší je nebezpečí, jelikož neexistuje žádná prevence, jak tyto osamocené útočníky odhadnout.
4. Nedostatek zkušeností - Tohle se týká hlavně studentů, kteří ještě nejspíš nikdy nebyli v krizové situaci, kdy byli v ohrožení života a odkázáni sami na sebe. Proto by případný útok mohl být pro ně smrtelný už jenom kvůli jejich neznalosti a vlivu stresu. Pokud jde o personál, ten ačkoliv má velké znalosti o teorii, jen málokdo z personálu má za sebou i praxi s obdobnými krizovými situacemi.⁵
5. Omezený vliv České republiky v souladu s Evropskou unií - Jedná se o poněkud všeobecnější problém, který se ale opět dotýká o celé problematiku ochrany měkkých cílů, který je i naše fakulta. Pokud jde tedy o nějaké klíčové rozhodování v rámci prevence terorismu v Evropě, nemá Česká republika v tomhle případě do diskuze co nabídnout, hlavně i kvůli nedostatku zkušeností s terorismem v naší zemi.

Příležitosti

1. Proškolení studentů v sebeobraně - Tahle možnost se v dnešní době nabízí už prakticky na všech školách, ovšem ne všechny školy tuhle možnost využijí. Na fakultě vyučující ochranu obyvatelstva by však mělo být něco takového nejspíš zavedeno jako povinnost. Jedná se přece jenom o problematiku, která se studovaného oboru úzce dotýká, takže je celkem logické, že každý student by se měl umět především postarat alespoň sám o sebe.
2. Vyškolení studentů pro případ teroristických scénářů - Ani nějaké podrobnější školení není určitě od věci. Ne každý si dovedete představit, čím vším si musí člověk projít, když se v jeho blízkosti odehraje nějaký útok, ať už je to aktivní střelec, nebo sebevražedný atentátník s nějakou výbušnou náloží.

⁵ Nemáme na mysli pouze, jestli byl někdo z vyučujících v minulosti přímo svědkem nějakého teroristického činu, ale spíš, zdali má vyučující alespoň nějakou zkušenost se zvládnutím podobných krizových situací.

3. Využití sociálních sítí jako prevence - Sociální sítě se sice dají zneužít k šíření nenávistné propagandy, stejně tak se však dají použít i k informování obyvatelstva o dané problematice. Studenti a pracovníci školy by mohli prostřednictvím sociálních sítí uvědomovat ostatní o těch nejpodstatnějších věcech ve vztahu k nebezpečí terorismu a nabádat k opatrnosti a ostražitosti. Přesně tak, jako to dělá policie České republiky na svých stránkách.
4. Zvláštní školení pedagogů - Tento problém už je z velké části vyřešen tím, že mnoho vyučujících patří mezi vážené experty ve svém oboru, tudíž by v případě nouze věděli, jak zasáhnout, nebo by se alespoň dokázali řídit podle stanovených předpisů tak, aby zbytečně neohrozili lidské životy. Stačilo by tedy proškolit zbytek personálu, který podobné zkušenosti s řešením krizových situací nemá.
5. Přítomnost sociálních pracovníků přímo v budově - I tahle oblast je částečně pokryta některými pracovníky školy, kteří jsou zvyklí vypořádávat se s kritickými situacemi a především se sociálně narušenými lidmi. Zvláště vyučující z oblasti psychologie by s takovými věcmi měli mít zkušenosti, takže by i nějaký další takový odborný pracovník, který se umí vypořádat se stresovými situacemi, byl pro školu velký přínosem.

Hrozby

1. Kybernetický útok - V dnešní době je asi nejčastějším způsobem, jak napadnout měkký cíl, kybernetický útok. Zabezpečení sítě nemusí být vždy dostatečné, a schopnosti hackerů jsou v tomhle vždy nad míru vynalézavé.
2. Xenofobie – Rasismus a nesnášenlivost vůči cizincům funguje vždy oboustranně. V takovém případě může kvůli xenofobii vzniknout až taková nenávisť, že přeroste ve fyzickou agresi. Pokud například Evropan nesnáší Muslimy až tak moc, že je schopen dopustit se na nich násilí, je třeba čekat podobnou agresi i obráceně.⁶
3. Šíření nenávistné propagandy na sociálních sítích - Facebook, Twitter a Instagram není bohužel používán pouze k seznámení, ale tyto světově rozšířená média dávají dohromady mnohdy i skupiny sdílející nenávisť vůči jiným rasám či náboženstvím.⁷

⁶ V takovém případě je hrozba z obou stran a jedná se nejenom z hlediska bezpečnosti o velký sociální problém. Tento problém je zvláště patrný na školách v západní Evropě a v Severní Americe, jelikož tam jsou školy daleko víc multikulturní (spousta různých etnik rasových i náboženských).

⁷ Jelikož tyto média používá v dnešní době prakticky každý, určitě je nesmíme podcenit. Nebyla by tedy od věci občasná kontrola, co se vlastně děje na sociálních sítích ve spojitosti s daným subjektem. Některé názory totiž mohou být na síti dostupné i široké veřejnosti.

4. Migrace - Jedná se opět i globální problém, a i když by mohl tady znít až moc obecně, skutečností zůstává, že čím větší bude u nás Muslimská komunita, která bohužel přitahuje nechtěnou pozornost ze strany ultrapravicových extremistických skupin, bude taky vzrůstat pravděpodobnost ohrožení a vzniku teroristického útoku v daném subjektu.⁸
5. Snadný přístup k informacím o objektu - Ačkoliv se to zdá až příliš banální, je to tak. Na sociální síti je uvedeno prakticky vše, co by potencionální útočníci potřebovali vědět k tomu, aby mohli vypracovat plán k napadení daného objektu.

Výstup

Pokud jde o naši fakultu logistiky, tak asi nikoho nepřekvapí, že úroveň zabezpečení je zde v rámci možností poměrně dostatečná, až na několik drobných detailů, které byly zmíněny již ve slabých stránkách. Všeobecně i z pohledu naší země jako významově nijak nedůležitého cíle pro potenciální útočníky, ať už kvůli politickému vlivu nebo vojenské intervenci v cizích zemích, není fakulta logistiky brána jako nejpravděpodobnější místo ke spáchání nějakého mezinárodního incidentu zahrnující velké množství obětí.

Dalo by se říci, že pro globální teroristické sítě a organizace operující po celém světě jako jsou například AlKáida, nebo Islámský stát, je Česká republika dokonce jako jedna z nejméně významných míst k provedení útoku, alespoň pokud jde o Evropské země. Jelikož se u nás nevyskytuje tak rozsáhlá muslimská komunita jako například v Německu nebo Francii, je tu i velmi malá šance radikalizace Muslimů na našem území. V Česku se ani nevyskytují nějaké zvlášť radikální ultrapravicové či ultralevicové skupiny, tudíž ani tento druh terorismu není u nás tolik patrný. Jako největší hrozbou pak v rámci naší země zůstává, a tudíž i největší hrozbou pro fakultu logistiky je osamocенý střelec nepatřící pod žádnou známou extremistickou skupinu. V minulosti už párkrát i u nás takový útočníci spáchali pár incidentů jako například už výše uvedená střelba v Uherském Brodě. Pokud jde však o střelbu na škole, zatím nebyl u nás žádný takový případ zaznamenán.

(Mareš, 2020)

⁸ Nehledě na to, jestli Muslimští migranti přijeli do země s dobrými úmysly, něco takového jak se v minulosti ukázalo, v myslích extremistických teroristů není vůbec bráno v potaz.

Komparace s historií

S tímto typem útoku nemáme rozhodně ani zdaleka takové zkušenosti jako například ve Francii nebo Spojených státech Amerických⁹,

I když ten vůbec největší teroristický útok na škole se odehrál v Beslanu v roce 2004.

Jelikož byl ale tento útok spáchán Čečenskými Islámskými separatisty v důsledku mnohaletého konfliktu mezi Ruskem a Čečenskem, provedeme komparaci s případem, u kterého je daleko větší pravděpodobnost, že by se uskutečnil i na naší fakultě. Česká republika nemá v současnosti žádný domácí problém se separatistickými teroristy, tudíž by bylo zbytečné provádět srovnání s typem útoku, u kterého je téměř nulová pravděpodobnost vzniku.

(Souleimanov, 2011)

My si zde ve vztahu s naší fakultou zmíníme incident, který se odehrál ve Spojených státech Amerických, ve státě Virginia v roce 2007. Z hlediska obětí se jednalo o jeden z nejkrvavějších vůbec, nejenom v Americe, ale i na celém světě, který se odehrál na škole. Jednalo se v podstatě o vysokou školu, Polytechnický institut ve Virginii, který jsme si zmínili výše. Student zastřelil třicet dva studentů a dalších sedmkrát zranil. Nakonec zastřelil i sebe.

(iDNES, 2007)

Tento incident přirozeně rozbouřil různé debaty týkající se volného používání zbraní občanů Spojených států a jejich snadné dostupnosti. Také poukázal na špatný systém vedení lékařské historie studentů a její následné předávání do úřadů školy. Útočník byl totiž už v minulosti diagnostikován s jistými mentálními problémy. Dokonce byl před nástupem do školy i obviněn ze sledování dvou studentek. Záznamy o tomto obvinění a jeho mentálních problémech se však údajně k vedení školy nedostali v době, kdy byl student přijímán na polytechnický institut kvůli federálním zákonům o soukromí.

Další problém byla i skutečnost, že student byl poslán na léčení a kvůli tomu, že nebyl nikdy řádně hospitalizován, nevztahoval se na něho zákaz pro nákup zbraní, tudíž byl stále ve vztahu k nákupu zbraní považován za řádného občana, který si mohl zbraň kdykoliv na

⁹ Střelby na školách se staly na jednu dobu zvláště ve Spojených státech docela častý fenomén, ke kterému docházelo několikrát i během jednoho roku, a někdy se takový incident odehrál i vícekrát v jedné oblasti země. Jedním

z nejčastějších míst jsou státy Colorado a Kalifornie, kde ke střelbě na školách potažmo k nějakým incidentům se zbraněmi na škole dochází téměř co každé tři roky.

V souvislosti s případy ve Spojených státech bychom mohli odkázat na seznam případů seřazených sestupně dle obětí na oficiálních stránkách CNN - <https://edition.cnn.com/2019/08/19/us/mass-shootings-fast-facts/index.html>

počkání koupit. Všechny tyto okolnosti jen poukázali na vážné mezery v Americkém systému ohledně zákona o povolení držení zbraní.

Navíc už jenom to, že se jednalo do té doby o naprosto tichého a samotářského jedince, vysvětlovalo hodně věcí. Útočník byl pravděpodobně podle výpovědi studentů a pedagogů šikanovaný a svůj vztek a napětí nosil v sobě tak dlouho, dokud ho údajně neventiloval hanebným činem, který provedl.

Navrhované řešení v tomhle případě by tedy znělo následovně. Rozhodně by se měl zavést ucelený informační systém mezi jednotlivými institucemi (základní škola, střední škola, vysoká škola, psychiatrická kancelář). Komunikace mezi těmito institucemi by pak měla předejít podobným nešťastným případům z minulosti.

Kdybychom teď měli provést přímé srovnání s naší fakultou, hlavní rozdíl je přirozeně v tom, že u nás není možnost opatřit si zbraň na počkání pouze na základě českého občanství. To je poměrně dostatečná celková prevence proti podobným případům jako na Polytechnickém institutu ve Virginii. Ukazuje nám to však, že i zde byl hlavním viníkem osamělý střelec, takže ani zde se nedala nijak uplatnit prevence v případě, že by se jednalo o jedince napojeného na nějakou teroristickou organizaci. Takový jedinec by byl přirozeně pod dohledem a hlavně by mu nejspíš ani nebylo umožněno na školu nastoupit na prvním místě. V této souvislosti musíme opět poukázat i na psychický stav potenciálního útočníka a na špatnou komunikaci s lékařskými institucemi a vedením školy. Jde samozřejmě o součást jednoho velkého problému zmíněného v analýze. Nedostatečná úroveň komunikace mezi subjekty školy a subjekty státní správy.

Doporučení

Určitě je na místě zlepšit komunikace mezi samotnou školou a externími subjekty, které se přímo dotýkají samotné bezpečnosti školy, ať už pro ostatní studenty a okolí, nebo pro samotného jedince, ze kterého by se mohl stát útočník. Pokud se ve škole nachází někdo s psychickými problémy, určitě by o tom mělo vedení školy vědět, a případné lékařské tajemství by zde nemělo hrát vůbec roli. Nakonec se jedná o všeobecnou bezpečnost ostatních, a o tu by nám mělo jít především. Takový psychicky narušený člověk je nebezpečný nejenom pro své okolí, ale i pro sebe, a tudíž by měl buď pobývat v nějakém příslušném ústavním zařízení, anebo by měl být vyučován doma pod odborným dozorem.

Co se týče celkové úrovně zabezpečení naší fakulty, jediný výrazný problém bychom mohli skutečně vidět pouze ve snadném přístupu dovnitř. Jelikož se ale tato problematika nedá moc ovlivnit, lze jí považovat v rámci naší celkové analýzy za přiměřenou míru rizika.

5.2 Obchodní dům Kaufland v Uherském Hradišti

Jako názorný příklad si zde můžeme uvést obchodní komplex Kaufland v Uherském Hradišti anebo i jiný libovolný velký supermarket, který v podstatě funguje na podobné bázi. Projde přes něj během celého dne spousta lidí. Během jedné sekundy je v obchodě vždy nejméně sto lidí, a někdy do toho nemusíme ani počítat zaměstnance. Už jenom kvůli této samotné skutečnosti je takový supermarket či nákupní středisko hodně příhodným a žádaným terčem teroristických skupin, zvláště těch, kteří mají za cíl zabít co největší počet lidí. Nesmíme tudíž v žádném případě podcenit tuhle možnost, i když podle statistik jsou nákupní střediska a obchodní domy až jako druhotné cíle, pokud dojde na teroristické útoky.¹⁰

Jako ty nejnámější případy si můžeme uvést například střelbu v nákupním centru Westgate¹¹ nebo střelbu v Thajském nákupním centru Terminal 21 Korat.¹²

(Botelho, Karimi, Leposo, 2013), (BBC, 2020)

¹⁰ Ty byly v minulosti většinou prováděny na dopravní prostředky, zvláště na metro a letadla. V případě, že se jednalo o stacionární cíle, patřily mezi ně spíše koncertní haly, divadla nebo bary a restaurace. V podstatě nejnámější teroristický útok na obchodní dům či nákupní středisko byl útok na World Trade Center a to pouze v případě, že považujeme Světové obchodní centrum částečně za nákupní středisko. Je sice pravda, že se v obou budovách nacházeli různé pobočky obchodů přesně jako v nákupním středisku, ovšem samotné Světové obchodní centrum bylo napadeno hlavně proto, že představovalo pro Ameriku symbol finanční moci a ekonomické síly. Skutečnost, že se na tomto místě vyskytoval velký počet lidí, byla ve vztahu k významu teroristického útoku spíše druhotná. Navíc byli dva vysoké mrakodrapy snadným terčem pro použití dopravních letadel jako řízených střel. I přesto je stále obchodní dům považován spíše za dost pravděpodobné místo k provedení teroristického útoku, hlavně z toho pohledu velkého výskytu lidí, i když se nejedná o významově žádné místo reprezentující nějakou náboženskou či politickou moc. Pokud však jde o moc ekonomickou, tam už by se dalo polemizovat. Proto i zde nesmíme podcenit potencionální hrozby, a nemusí se jednat pouze o hrozby od teroristů. I přesto, že každé nákupní středisko i větší supermarket má svou vlastní ochranu, jsou tahle místa stále dost zranitelná. Musíme však mít na paměti, že přílišná opatření by mohla dost radikálně narušit základní lidská práva a osobní svobodu občanů jako takovou.

¹¹ 21. Září 2013 čtyři maskovaní útočníci vyzbrojeni se zbraněmi AK47 a ručními granáty zaútočili na nákupní centrum Westgate v Nairobi, stát Keňa. Počet mrtvých usmrčených teroristy nebyl jistý kvůli vzniklému požáru, který začal během obléhání nákupního centra. Celý útok si nakonec vyžádal sedmdesát-jedna mrtvých, z nichž šedesát-dva tvořili civilisté, pět Keňských vojáků a čtyři útočníci. Navíc přibližně dvě-stě lidí bylo zraněno během střelby. Odpovědnost za tento útok přihlásila Islamistická skupina radikálů al Shabaab jako odplatu za nasazení Keňských vojáků v Somálsku. Nicméně v minulosti byli považováni tyhle prohlášení odpovědnosti od Islámských militantních skupin za nevěrohodné, protože tyto teroristické organizace (zvláště Al káida) mají tendenci se přihlašovat ke každému teroristickému útoku, u kterých nejsou jasné motivy pachatelů ani samotný původ pachatelů.

¹² Poměrně nedávno se odehrál jeden incident zahrnující nákupní středisko jako měkký cíl. 20. Února 2020 Nevraživý voják zabil dvacet-šest lidí a k tomu jich padesát-seďm zranil v nákupním centru ve městě Nakhon Ratchasima. Voják byl nakonec smrtelně postřelen. Oficiální zpráva tvrdí, že útok byl spáchán kvůli finančnímu rozporu, kvůli kterému voják zabil své první oběti už na vojenské základně.



Obrázek 2 - Obchodní dům Kaufland (rcnest, 2020)

SWOT analýza

Silné stránky

1. Komerový systém - Něco takového je v obchodních domech základem bezpečnostního systému. V dnešní době už snad není žádný větší obchodní dům, který by neměl svůj vlastní kamerový systém.
2. Bezpečnostní personál - Jedná se o opatření, které měl každý větší obchodní dům snad odjakživa. Takzvaní hlídači nebo detektivové nedávali pozor jenom na potenciální zloděje, ale obstarávali i bezpečnost v objektu. V některých nákupních centrech se může jednat také o ozbrojený personál.
3. Neangažovanost České republiky v zemích Blízkého východu nebo Afriky - Jedná se opět o všeobecný faktor, který má opět přímý vliv na celou bezpečnost subjektu jako takovou.¹³

¹³ V dobách, kdy není Česká republika prostřednictvím svých ozbrojených složek nijak aktivně zapojená v žádné z válečných konfliktů na Středním východě nebo v Severní Africe, není důvod domnívat se, že by si mohli v tomhle případě Islámští teroristé vybrat jako za svůj cíl některý z obchodních domů v České republice.

4. Žádný vnitřní konflikt uvnitř země - Když už jsme zmínili, že proti naší zemi nemají žádný vážný důvod provést svůj útok Islámští teroristé, bylo by určitě vhodné zaměřit se i na ostatních teroristické skupiny. Vedle náboženských teroristů vystupují na světové scéně někdy i častěji teroristé separatističtí (vyznačeno v teoretické části). Jelikož však Česká republika nemá na svém území žádné specifické ať už etnické či regionální území, které by usilovalo o autonomii, nehrozí u nás žádné nebezpečí ani z tohoto hlediska. Například neexistuje u nás žádná radikální skupina usilující o nezávislost Moravy, která by prováděla pravidelně bombové útoky v nákupních centrech na území regionálních Čech (Praha, Plzeň, České Budějovice). Alespoň prozatím nic podobného v nejbližší době u nás nehrozí.
5. Systémová opatření - V rámci celého území České republiky existuje takzvaný protiteroristický balíček a spousta dalších legislativních opatření proti měkkým cílům, mezi které bezesporu patří i obchodní dům Kaufland.¹⁴

(Mareš, 2005)

Slabé stránky

1. Příliš velký počet lidí - Jelikož se na takových místech vyskytuje každý den spousta lidí, je dost obtížné kontrolovat každého zvlášť. V davu lidí je navíc pro potenciální útočníky snadné propašovat do objektu cokoliv, co by mohlo sloužit k ohrožení lidských životů a majetku.
2. Nedostatečně velké požadavky na přijetí personálu - Určitě to lze z mnoha hledisek považovat za neekonomické, protože kdyby mělo vedení obchodního domu počítat s tím, že může v jejich objektu dojít k nějaké krizové situaci a ve vztahu s tím by zaměstnavatelé nabírali úplně na všechny pozice pouze pracovníky schopné v takových krizových situacích jednat, moc lidí by patrně nenašli. Na druhou stranu pokud se jedná přímo o bezpečnostní personál, nejsou ani zde požadavky nijak velké.¹⁵

¹⁴ Hlavní důvod přijetí těchto opatření byly přirozeně události jako například teroristické útoky v Paříži a v Bruselu, a z území naší země můžeme zmínit taky útok ve Žďáru nad Sázavou nebo střelbu v Uherském Brodě. U českých případů je třeba taky poukázat na jednu zajímavost, která právě celé neštěstí zapříčinila. U případu ve Žďáru byla propuštěna na svobodu duševně chorá osoba a mimořádně nebezpečná osoba z jednoho zdravotnického zařízení. U druhého případu se pak jednalo selhání systému ve vztahu k vydávání zbraní. Zbraň totiž byla vydána duševně choré osobě. Protiteroristický balíček i s ním související legislativa je zmíněna i v koncepci obyvatelstva pro rok 2020 s výhledem do roku 2030 a dá se očekávat, že bude tento balíček změněn i v další vypracované národní bezpečnostní strategii.

¹⁵ Stačí se pouze podívat do několika obchodních domů, a vidíte že tuhle práci vykonávají mnohdy lidé, kteří už podle pohledu nemají k takové práci ani žádné základní fyzické předpoklady.

3. Nedostatek zkušeností s řešením teroristického útoku - I když je střelba v obchodním době považována v dnešní době ve světě za dost častý jev, tak České republice se tento fenomén prozatím úspěšně vyhýbá.¹⁶
4. Mezinárodní vztahy - Dnes je většinou každému občanovi známo, že Česká republika je jednak členem Evropské unie, a taky Severoatlantické aliance. Ačkoliv můžou být na jednu stránku tyto spojení výhodou z hlediska bezpečnosti, zvyšuje se tím zároveň riziko získání více nepřátel. Zvláště přítomnost v Severoatlantické alianci nás může v některých jejích rozhodnutích zavazovat k samotné vojenské intervenci v souvislosti s destabilizací na Blízkém východě a v Africe.¹⁷
5. Nedostatečné technické vybavení - Jedná se opět o dost zobecněný problém týkající se nejenom obchodních domů, ale i celé země jako takové. Jde hlavně o nedostatek vybavení z hlediska zajišťování pořádku, bezpečnosti a řešení krizových situací. I když má Česká republika dobře fungující integrovaný záchranný systém, chybí v tomto systému stále podpora určitých technologií. Mělo by se jednat o technologie ulehčující odhalení možného vzniku teroristického útoku na určitém místě.

Příležitosti

1. Proškolení zaměstnanců pro scénář teroristického útoku - Opět se jedná o možnost, která se přímo nabízí stejně jako v případě škol. Najmutí zaměstnanci nemusí mít přímo nějaké zkušenosti se zvládáním krizových situací nebo nějaké jiné předpoklady, Všechny tyto potřebné věci by se naučili v povinném školení, které by proběhlo hned po náboru zaměstnance, a to jak člena bezpečnostního personálu tak i těch ostatních.
2. Přebírání zkušeností a informace od států mající s terorismem daleko větší zkušenosti - Pokud bezpečnostní složky v určité zemi vědí mnohem lépe, jak se s terorismem vypořádat, jelikož s ním mají velké zkušenosti, tak je určitě na místě obrátit na ně. Ne pouze s požadavkem sdělení jejich informací o jistých teroristických skupinách,

¹⁶ Proto by možný případný útok mohl být zvláště pro personál objektu nad jejich síly, respektive by zde kromě nedostatku zkušeností hrály hlavní roli i faktory jako stres, nervozita nebo panika.

¹⁷ V takovém případě by se Česká republika mohla poměrně snadno i když nechtěně dostat do středu zájmu teroristických organizací operujících na Středním východě a v Africe jako další terč. Zároveň i přítomnost v Evropské unii nás vztahuje do problémů migrace, zvláště v souvislosti s velkou migrační vlnou, která zasáhla Evropu, kvůli nedostatečnému zabezpečení hranic ze strany Itálie a Řecka.

ale také napodobováním jejich vzorů ve vztahu k opatřením a legislativě týkajících se terorismu.¹⁸

3. Omezení financování společností a organizací, které by se mohly v blízké budoucnosti radikalizovat a páchat teroristické útoky - Jedná se sice o dost nepravděpodobný scénář, který navíc nelze příliš kontrolovat, jelikož nikdo nedokáže určit, která z dnešních stávajících organizací by se mohla v budoucnu stát teroristickou, nebo by mohla začít financovat jiné teroristické organizace. V tomhle případě je třeba pouze sledovat organizace, které mohou akorát inklinovat k terorismu tím, že například veřejně podporují některé radikální skupiny.
4. Všeobecné zlepšení ochrany kritické infrastruktury - Hlavně v oblasti kyberterorismu, jelikož v dnešní době jsou hlavním znakem války špionáže pomocí nabourávání se do sítí systému daného subjektu ať už s cílem destabilizace nebo krádeže dat, která mohou mnohdy představovat i utajované informace.¹⁹
5. Zlepšení výměny informací a spoluprací mezi státní správou a majitelem objektu - Může se sice na první pohled zdát o celkem banální okolnost, jenomže právě špatná komunikace mezi orgány státní správy a majitelem daného objektu v minulosti několikrát způsobila potíže (útoky jedenáctého Zář, střelba ve Virginia tech.) Špatná výměna informací mezi státními orgány a soukromými majiteli je všeobecně stále velkým problémem po celém světě. Avšak díky novým nařízením a legislativě jsou tyto problémy postupně eliminovány. Podle koncepce ochrany obyvatelstva jsou už majitelé určitého subjektu nabádáni ke spolupráci se státní správou ve vztahu k ochraně měkkých cílů a zavedením určitých opatření ve svých objektech. Objekty mohou být jakékoliv, může se jednat o obchodní dům nebo třeba i fotbalový stadion

Hrozby

1. Útok teroristy jednotlivce - Opět de facto jako hlavní hrozbu lze považovat útok takzvaného vlka samotáře. Člověka nepatřícího pod žádnou teroristickou organizaci působící po určitém území za pomoci rozsáhlých ale snadno sledovatelných sítí, tudíž je velmi malá pravděpodobnost včasného odhalení takového útočníka. Zvláště pak včasná identifikace útočníka mezi davem lidí v obchodním domě. I z hlediska

¹⁸ Zvláště země jako Velká Británie, Francie, Německo nebo Spojené státy mají nepochybně k řešení terorismu své vlastní speciální opatření. Pokud bychom využili jejich zkušeností a implementovali je do bezpečnostního systému naší země, měli bychom tak velkou výhodu v případě nějakého teroristického útoku odehraného na našem území.

¹⁹ Obchodní dům není přirozeně žádnou výjimkou, a i zde může být proveden kybernetický útok například s cílem destabilizovat systém kvůli odstranění konkurence nebo odcizení nějakých výrobních tajemství.

bezpečnosti se jedná o největší hrozbu pro samotný bezpečnostní personál, který většinou takového útočníka neodhalí, dokud není pozdě (Vyznačeno. střelba v Thajském obchodním domě Terminal 21 Korat z roku 2020).

2. Radikalizace Muslimů na území České republiky - Tento problém je v dnešní době patrný už téměř v každé zemi Evropy. I když v České republice by pravděpodobně nebyla radikalizace Muslimské komunity devastující pro veřejný pořádek v takové míře jako například v Německu nebo ve Francii, nelze tento problém podceňovat.²⁰
3. Příchod zahraničních známých teroristů - Vzhledem k migraci nelze ani tuhle variantu vyloučit a mezi skupinu migrantů usilujících o integraci a zařazení se do naší společnosti se může bez pochyby skrývat jeden i více takzvaných bojovníků za svobodu, kteří mohou na našem území spáchat teroristický útok, ať už tak že ho provedou oni sami přímo na našem území, nebo dopomohou k teroristickému útoku na jiném území státu.²¹
4. Ultralevicový terorismus - Ačkoliv se to v dnešní době nemusí zdát tolik pravděpodobné, za potenciální hrozbu lze považovat i takzvaný levicový terorismus. Zvláště pro obchodní domy a nákupní centra, která v podstatě v jistém slova smyslu představují jeden z hlavních symbolů kapitalismu a výdobytků buržoazie. Tudíž lze logicky očekávat, že by právě na ně mohli zaútočit levicový teroristé poháněni teoriemi Karla Marxe či Vladimíra Iljiče Lenina. Už jenom to, že míra agrese a cíle těchto skupin mohou být nejasné, dělá tahle skutečnost z nich ještě větší hrozbu. (Filipec, 2017)
5. Ekoterorismus - No a v poslední řadě musíme zmínit něco, co se zdá být spíše hlavní fenomén dvacátého prvního století, i když měl své základy přirozeně už ve dvacátém století. V poslední době se začal čím dál tím častěji vyskytovat takzvaný environmentální terorismus. Už podle názvu je jeho hlavním cílem ochrana přírody extrémní cestou (vyznačeno teoretická část). Jelikož obchodní domy mají dost často ve svých komplexech také fast foody, z nichž nejznámější je restaurace McDonald, existuje tu určité riziko ze strany environmentálních teroristů, protože jeden z jejich hlavních záměrů není pouze ochrana přírody samotné, ale i ochrana zvířat, která jsou součástí přírody. McDonald je navíc nejznámějším zákazníkem jatkových hovězích

²⁰ Vždycky je třeba počítat s tím, že v budoucnu může přijít další migrační vlna, kterou sebou přivede další uprchlíky z Muslimských zemí a tudíž se jenom zvýší šance na vážnou radikalizaci Muslimů v České republice. Není tedy od věci tyto komunity bedlivě sledovat a zabránit nějakým potenciálním agresím, které by mohly vést k hromadnému páchání teroristických útoků. Nutno dodat, že prozatím není komunita Muslimů na českém území zase tak velká, a tudíž jí lze zatím dobře sledovat a kontrolovat. Je však zapotřebí mít vždy oči otevřené.

²¹ U těchto lidí navíc hrozí nebezpečí, že by se právě díky nim mohli Muslimské komunity žijící v České republice radikalizovat.

společností. Ekoteroristi by si však mohli vybrat obchodní dům za svůj cíl už jenom kvůli faktu, že i supermarket samotný je jeden z velkých odběratelů masa. (Mareš, 2005)

Výstup

Z hlediska demografie a politické významnosti nelze Českou republiku pro teroristy všech skupin považovat za atraktivní cíl. Tudíž i samotný útok na obchodní dům Kaufland není moc pravděpodobný. V případě teroristického útoku by však měl nejspíš personál vážné problémy se zvládnutím celé situace. O moc lépe by na tom kvůli nedostatku zkušeností nebyly ani bezpečnostní složky, které by na místo dorazili hned po uskutečnění útoku.

Komparace s historií

Možná právě i kvůli ne moc velké významnosti naší země pro teroristy, neexistují v obchodních domech tak velká opatření jako například v některých zemích západní Evropy. Nutno dodat, že hlavně i díky nepřítomnosti separatistických teroristů v naší zemi je eliminováno riziko napadení obchodního domu s cílem vyprovokovat tamní vládu ke spolupráci. V této souvislosti můžeme poukázat na asi nejkrvavější střelbu v obchodním domě, která se odehrála v Nairobi v nákupním centru Westgate. Jelikož se jedná o oblast s četným výskytem radikálních skupin, zvláště na území Somálska sousedícím se státem Keňa, ve kterém se útok odehrál. Jedná se navíc o problémovou oblast, ve které stále probíhají válečné operace.

Právě jedna z nich ze strany Keňské armády provedená na území jižního Somálska, měla být záminkou pro spáchání tohoto útoku. Tehdy navíc měsíc před samotným útokem Spojené národy varovaly Keňskou vládu před možným útokem ze strany Somálské skupiny radikálů. Keňské policii se tehdy týden před útokem povedlo zatknout dva podezřelé, což je přimělo věřit, že celý plánovaný útok tím překazily, jelikož u těchto podezřelých našli několik zbraní, granátů a taky takzvané sebevražedné vesty. Bohužel nejednalo se o dostatečnou prevenci a útok byl nakonec o týden později proveden.

Ačkoliv se jednalo o zemi, ve které se už po několik let vyskytují problémy s extrémistickými skupinami, ani zde nedokázali bezpečnostní složky útoku zabránit, nutno však dodat, že potenciálních podezřelých ke spáchání útoku jako odvetu za Keňskou vojenskou operaci, bylo v té době mnohem víc, takže policie nedokázala eliminovat všechny hrozby. Kdybychom si to měli porovnat s Českou republikou, u nás jsou všechny muslimské

skupiny pod dohledem, a zatím žádná z nich nejeví známky radikalizace, alespoň ne v blízké budoucnosti. Právě proto není u nás tak velké riziko, jako v Keni, kde se vyskytuje hned několik radikálních muslimských skupin stejně tak na území Somálska. I tyto faktory dělají z Keni jako státu místo s větší pravděpodobností výskytu teroristických útoků, zatímco u České republiky je tato pravděpodobnost ve srovnání s Keňou téměř mizivá. V podstatě hlavní chyba v případě Keni byla nedostatečná snaha o uklidnění mezinárodních vztahů se Somálskem. Tento hlavní krok ke snížení rizika výskytu terorismu byl proveden až pár let po tragickém incidentu. Vztahy mezi těmito zeměmi se od té doby výrazně zlepšily, a i když mezi nimi stále jisté napětí existuje, jedná se alespoň o velký krok k nastolení vyšší úrovně bezpečnosti.²²

(Botelho, Karimi, Leposo, 2013)

Doporučení

V případě obchodního domu Kaufland, na který byla proveden analýza, lze akorát vyzdvihnout úroveň personálu, zvláště toho bezpečnostního. V případě toho bezpečnostního je rozhodně na místě kladení vyšších požadavků při přijímacím řízení, a v případě řadových zaměstnanců domu by určitě nebylo od věci nějaké zvláštní školení zahrnující možné scénáře teroristického útoku, ať už pouze s jedním aktivním střelcem nebo s více útočníky ozbrojenými výbušnými zařízeními. Taky je potřeba vyvinout větší úsilí ve spolupráci mezi majiteli daného subjektu a složkami státní správy. Ať už jde pouze o legislativní nařízení nebo o tajné informace zahrnující možnou přítomnost extremistických skupin v dané oblasti.

5.3 Kino Hvězda v Uherském Hradišti

Kino představuje z mnoha hledisek poměrně zranitelný cíl. Pokud však jde o naše kino, jedná se o výjimku. Tohle kino za minulého režimu sloužilo jako hlavní úkryt krizového štábu, a slouží takhle i dnes. To dává tomuto měkkému cíli velkou výhodu, jelikož se přímo v jeho interiéru nachází něco, co může posloužit v případě ohrožení všeho druhu.

Ať už se jedná o teroristický útok, požár, únik nebezpečných látek nebo třeba i ohrožení nebezpečným davem. Úkryt uvnitř kina lze tedy využít mnoha způsoby. Stále však zůstává otázka, jak moc je zabezpečen zbytek kina. Pokud jde o hlavní vchod, zabezpečí zde je spíše průměrné. Vzhledem k tomu, že kino nepředstavuje z všeobecného hlediska žádný symbol

²² Česká republika má v tomhle obrovskou výhodu, jelikož udržujeme víceméně přátelské vztahy se všemi zeměmi a neexistuje jediná země, se kterou bychom měli nějaký vážný konflikt, kde by hrozilo, že by přerostl v ozbrojený konflikt.

moci jak politické, militantní nebo finanční, stejně tak ani ne náboženské, je u kina nejspíš velice nízká šance, že by na něj zaútočili teroristé²³.

Ovšem nesmíme pominout skutečnost, že se v minulosti odehráli případy, kdy byli spáchány násilné až teroristické útoky právě v kině, například v kině Aurora v Coloradu.²⁴



Obrázek 3 - Kino Hvězda v Uherském Hradišti (mkuh.cz, 2020)

SWOT analýza

Silné stránky

²³ Ačkoliv kino nepředstavuje žádný náboženský symbol jako například kostel či synagoga, je kino přece jenom místo, kde se schází spousta lidí, a právě taková místa si teroristické skupiny rádi vybírají. Musíme si přiznat i skutečnost, že kina jsou v dnešní době navštěvovaná daleko hojněji než třeba kostely. Navíc teroristé si v poslední době vybírají dost často cíle, u kterých by to nikoho ani nenapadlo, jako příklad by mohl posloužit Bostonský maraton v roce 2013.

1.1.1.1 ²⁴ Střelba v kině Aurora, Colorado

Jeden z posledních a nejznámějších případů zahrnující kino jako měkký cíl se odehrál 20. Července 2012 v kině Century 16 během půlnočního promítání nového filmu "The Dark knight arises" v Auroře, stát Colorado. Útočník byl oblečen v taktickém oblečení a poté, co odpálil plynové granáty začal střílet do lidí s automatickými zbraněmi. Bylo zabito celkem dvanáct lidí a dalších sedmdesát bylo zraněno. Jednalo se ve své době o útok, který si vyžádal nejvíce obětí v Americké historii. Až do doby, kdy ho překonala střelba v Gayklubu v Orlandu roku 2016. Navíc nejednalo se dokonce ani o první vážný případ v Coloradu, protože právě tam se odehrála i střelba na střední škole Columbine, která byla do té doby považována za nejkrvavější incident v Coloradu. Útočník byl nakonec zadržen policií ve svém autě na parkovišti kina o pár minut později. Navíc ještě před útokem umístil ve svém bytě výbušniny, které byli však naštěstí odjištěny místní pyrotechnickou jednotkou.

Tento incident donutil Americká kina k větším bezpečnostním opatřením kvůli strachu z podobných incidentů. Taky to dost ovlivnilo zákon o zbraních v Coloradu a opět vznikla v kongresu vážná debata na téma kontrola zbraní ve Spojených státech. (Belle News, 2012)

1. Úkryt pro nouzové přežití obyvatelstva přímo v objektu - Kino hvězda, jak už bylo zmíněno, má ohromnou výhodu v tom, že se jedná i o kryt v případě nouzových situací. Je tedy dostatečně zabezpečené v případě nějakého menšího výbuchu, úniku nebezpečných látek nebo i nějakých větších nepokojů. Vchody jsou z venku neprostupné, a kino jako nouzový úkryt pojme i poměrně velký počet lidí.
2. Funkce integrovaného záchranného systému - může se v tomhle případě jednat až o příliš všeobecný element, který není přímo implementován v daném objektu, z praktického hlediska se ovšem jedná o faktor dotýkající se i vnitřního zabezpečení subjektu. Navíc zde existuje přímá linka nejen na všechny složky integrovaného záchranného systému, ale také na další odborníky v oboru, kteří by mohli svými zkušenostmi přispět k řešení případné krizové situace.
3. Takticky vypracovaný evakuační plán - Kino má vypracovaný do detailů podrobný evakuační plán (Alespoň tak to bylo prezentováno na informačním semináři, který proběhl právě uvnitř budovy kina). Díky tomu je kino prakticky připraveno na kterýkoliv katastrofický scénář. Takže v případě, že se budou zrovna uvnitř nacházet nějakí návštěvníci, celý personál má následovat instrukce dle evakuačního plánu.
4. Příhodná lokalita - Kino se nachází hned vedle hlavní cesty, díky čemuž je snadno dostupné v případě nějaké mimořádné události. Pokud by například v kině hořelo, okamžitě si toho všimne každé auto projíždějící kolem, a existuje tudíž větší šance, že někdo na místo přivolá pomoc, v případě, že pomoc nebude moct přivolat nikdo přímo v kině.
5. Nouzové osvětlení - V kině se v případě výpadku proudu spustí nouzové osvětlení, což je výhoda nejenom v případě teroristického útoku, ale také při běžném výpadku proudu, který může nastat v podstatě kdykoliv.

Slabé stránky

1. Úkryt civilní ochrany jako past - Ačkoliv je úkryt přímo v kině výhodou, zároveň se z něj může stát pro návštěvníky ukryté uvnitř smrtící pastí.²⁵
2. Nedostatek nouzových východů - Na to, o jak velkou budovu se jedná, nemá kino dle všeobecného měřítka dost nouzových východů. Zvláště v části s hledištěm, která

²⁵ Samotná příručka pro záchranu života v rámci předmětu ochrany obyvatelstva vám dává na výběr dvě základní možnosti - buď můžete zkusit utéct s jistým rizikem, že vás ničivé působení sil (ať už se jedná o požár nebo o živé útočníky) může připravit o život - anebo se schováte, čímž si zajistíte bezpečnost na delší dobu, ovšem s tím rizikem, že zůstanete na místě uvězněni. Jelikož do hlavního sálu, který představuje úkryt, vede jen jedna cesta přes zvláštní pancéřové dveře, zůstanete v případě mimořádné události v tomto krytu uvězněni.

slouží i jako kryt civilní ochrany. Určitě by nebylo na škodu, kdyby se v této části nacházeli aspoň další dva nouzové východy navíc.

3. Nedostatečné pokrytí kamerového systému - I když se v kině nachází kamerový systém, kamery nejsou umístěny ani zdaleka všude. Nepokrývají hlavně velkou část jeviště, což se může zdát z praktického hlediska irelevantní, neboť na kameře lze zachytit příchod a odchod každého na jednotlivých průchozích bodech, ovšem potenciální útočník si může snadno najít nějaký slepý bod, kde ho kamera nevidí, a právě tam může odhalit svoji propašovanou zbraň, kterou neprodleně použije.
4. Špatná komunikace s okolními subjekty - Zde je myšlena zvláště komunikace se státní správou z hlediska nejnovějších nařízení a opatření. Tyto informace mnohdy majitelé soukromých subjektů obdrží až pozdě.²⁶
5. Obtížná detekce případného útočníka - Jelikož i kino je místo v velkém výskytu počtu lidí, byla by detekce útočníka dost obtížná. To se ukázalo být jedním z klíčových faktorů i v kině Aurora v Coloradu, kdy byl útočník odhalen až, když začal střílet a usmrtil už asi tři lidi. I zde se jedná však o dost komplexnější problém, který zahrnuje celou problematiku o útočnickovi samotáři.

Příležitosti

1. Vylepšení komunikace s jednotlivými orgány státní správy - Zvlášť pokud jsou v procesu nějaká nová nařízení zahrnující ochranu měkkých cílů, měli by být všechny subjekty, kterých se to týká, o těchto nařízeních informovány přednostně i několik měsíců i let dopředu, je-li to možné. Tyto subjekty budou jednat lépe připraveni na případný teroristický útok a jejich celková úroveň zabezpečení objektu bude výrazně vyšší.
2. Využití většího počtu personálu při promítání - I jeden člověk navíc, který pozoruje návštěvníky a sleduje výskyt možných útočníků, může zabránit katastrofě. Víc očí víc vidí, a také čím víc členů bezpečnostního personálu, tím je celé provedení teroristického útoku pro útočníky komplikovanější.
3. Větší kontroly při vstupu do sálu - Personál kontroluje platné vstupenky, ale stejně tak by měl kontrolovat i všechny další okolnosti, jako například, jestli dotyčný

²⁶ Mnohdy jsou tyto nová nařízení a opatření pouze doporučená vzhledem k odehraným událostem ve světě, tudíž nejsou ještě uzákoněna, ovšem nebylo by od věci, kdyby majitelé soukromých subjektů už tyto předběžná opatření aplikovala dřív, aby se tak vyhnuli v budoucnu případným potížím, a hlavně zvýšily úroveň bezpečnosti ve svém objektu.

sebou nenese nějak zvlášť velké zavazadlo, nebo jestli například svým vzhledem nepřipomíná člena gangu nebo nějaké radikální skupiny.²⁷

4. Najmutí zvláštního bezpečnostního personálu - Kino má sice zaměstnance, kteří kontrolují návštěvníky při vstupu, nikdo je však už podrobně nekontroluje v době, kdy už sedí všichni v hledišti. A právě takový zaměstnanec bezpečnosti by mohl zabránit případnému útoku. Rozhodně by takový zaměstnanec přišel vhod například tehdy v kině Aurora.
5. Zvýšit množství hasicích zařízení - Ačkoliv se v celém objektu kina nachází spousta hasicích přístrojů, nebylo by rozhodně na škodu, kdyby jich bylo ještě pár přidáno zvlášť v hlavním sále, který je svou rozlohou obrovský, a v případě požáru by mohlo být obtížné dostat se k hasicímu přístroji právě na místě, kde by nehořelo. Lze totiž předpokládat, že v případě požáru v hlavním sálu, bude požár značně rozšířen, a tudíž každý hasicí přístroj na víc znamená větší šanci na přežití obyvatelstva.

Hrozby

1. Migrace - Opět musíme zmínit globální problém, jelikož se týká i našeho kina jakožto měkkého cíle. Přisun migrantů zvlášť z oblasti Středního východu a severní Afriky sebou přinese i potenciální hrozbu radikalizace Muslimské části obyvatelstva žijící na našem území.
2. Nedostatek technických prostředků v případě mimořádné události - I zde je třeba zmínit nedostatek vybavení bezpečnostních složek sloužící k odhalení možného vzniku teroristického útoku.
3. Lokalita kina - I když jsme tuhle skutečnost zařadili do silných stránek, zároveň se jedná z jiného pohledu i o slabinu a potenciální hrozbu. Sice si kina každý kolemjedoucí řidič všimne v případě, že bude kino hořet, neboť je kino hned u hlavní cesty, zároveň je však kino takto snadno dostupné pro případný útok provedený nájazdem auta do budovy.²⁸
4. Nedostatek finančních prostředků - Tento problém souvisí rovněž s nedostatkem technických prostředků. Právě kvůli nedostatku financí se jeví i jako problém

²⁷ Na takového člověka si je buď třeba dát zvlášť velký pozor, anebo mu vstup do kina ani neumožnit. Zvýšenou pozornost je taky třeba dbát na kontrolování osobních dokladů, jako je občanský průkaz nebo pas.

²⁸ V minulosti se stalo pár takových případů, a i když v něm nefigurovalo jako cíl kino, dá se tato metoda útoku přirozeně uplatnit i na naše kino. A jelikož se náš objekt nachází přímo u hlavní cesty, mohli by tuhle metodu útoku potenciální útočníci upřednostnit.

najmout větší personál, nebo dokonce zvláštní bezpečnostní personál, který by v kině dával pozor zejména na potenciální narušitele. Jedná se opět poněkud o globální problém.

5. Nízká míra zkušenosti - I tady musíme zmínit tento všeobecný problém, který v podstatě trápí nejenom tohle kino, ale i celou Českou republiku jako zemi, jelikož těch útoků u nás neproběhlo ani zdaleka tolik jako v jiných vyspělých zemích.²⁹

Výstup

Bylo zjištěno, že kino solidně zabezpečeno na každou mimořádnou událost, alespoň v rámci svých možností. Vycházíme přirozeně z předpokladu, že úroveň bezpečnosti nemůže být nikdy dost vysoká. Do budoucna by se dalo určitě spousta věcí vylepšit, které se můžou na první pohled zdát nepatrné, ale v konečném součtu mohou tyto malá vylepšení znamenat obrovský rozdíl v úrovni zabezpečení. Zvláště pokud se jedná o měkký cíl, na kterém se vyskytuje obrovský počet lidí najednou.

Srovnání s historií

Když si porovnáme současnou úroveň zabezpečení našeho kina Hvězda, a zabezpečení kina Aurora, v podstatě se jedná o naprosto stejnou úroveň bezpečnostních opatření, pouze s tím rozdílem, že sál v kině Hvězda slouží jako kryt pro civilní ochranu. Ovšem v případě útoku jednoho aktivního střelce samotáře by byla tato skutečnost ve vztahu k útoku naprosto irelevantní. Jakmile by byl útočník uvnitř sálu, už by mu nic nezebránilo, aby postřílel co největší počet návštěvníků. Pokud se tento útočník dokázal dostat přes hlavní vchod a propašoval nepozorovaně přes personál kina poloautomatické zbraně nebo ruční granáty, nebyl by pro něj už žádný problém zbraně v příhodnou dobu vytáhnout a začít střílet do lidí. Nutno dodat, že v kině Aurora vstoupil útočník do sálu nouzovým východem, čímž obešel celou kontrolu při vstupu. To také ukázalo, že do kina mohl tímto způsobem vstoupit kdokoliv cizí i bez platné vstupenky. Jelikož se na místě nenacházel žádný speciálně vyškolený personál, útočníka musela eliminovat až policie. I v Auroře hrál roli nedostatek zkušeností s podobnými případy, kino totiž v minulosti nebylo tolikrát použito jako cíl teroristů, ani zdaleka ne tolikrát jako například škola nebo obchodní dům. Proto se dá

²⁹ Na jednu stranu je to samozřejmě dobře, ovšem v případě, že by se v budoucnu měla Česká republika stát cílem nějakého masivního teroristického útoku, budeme mít nejspíš velké problémy s řešením situace. Tyto problémy budou vyčnívat hlavně kvůli nedostatku zkušeností s danou problematikou.

předpokládat, že si teroristé budou v blízké budoucnosti vybírat kina čím dál tím častěji. Zvláště ty velká ve velkých městech s velkým výskytem návštěvníků.

Pokud lze tedy tomuto incidentu vytknout něco dalšího, tak je to určitě nedostatečná kontrola před vstupem do kina a samozřejmě i obvyklý problém, který je tak typický pro Spojené státy, a tou je držení zbraní řadových občanů, i když jsou mentálně nepřizpůsobivý. Jedná se o podobný případ jako z Virginia Tech. anebo taky o chorý pacient ze Žďáru. Psychicky narušení lidé by měli být zkrátka permanentně pod dohledem, a už vůbec by neměli mít tak snadný přístup ke zbraním. Bohužel také v tomhle případě selhala právní ustanovení a legislativa. Proto je tak důležitá komunikace mezi jednotlivými státními orgány o ostatními subjekty. Zvláště pokud se jedná o psychiatrickou léčebnu a školu či jinou státní instituci. (Belle News, 2012)

Doporučení

Hlavní návrhy na vylepšení úrovně bezpečnosti pro kino byly už zmíněny v samotné analýze. Opatření v případě mimořádných událostí by mohly být daleko lepší, kdyby se v kině nacházelo víc pracovníků, kteří by byli navíc i vyškolení na podobné situace. Tento faktor by byl perfektně kompatibilní se skvěle vypracovaným evakuačním plánem, který kino už má. Větší počet nouzových východů by taky mohl být klíčový k záchraně lidských životů a mohl by značně omezit riziko o úkrytu jako o smrtelné pasti v případě požáru či dalších negativních jevů, ať už naturogenních nebo antropogenních. Ať už se jedná o koncertní halu, divadlo nebo kino, i zde je úroveň celkového zabezpečení vesměs stejná. Bohužel musíme konstatovat, že většina kin nemá ani zdaleka tak dobrý bezpečnostní systém, jaký by možná mělo v dnešní době mít. Kamerový systém se tam vyskytuje jen zřídka, neprochází se žádnou fyzickou prohlídkou, a už vůbec ne detektorem kovu. Pokud sebou nemáte nějaké zvlášť velké a podezřelé zavazadlo, ochranka si vás ani nevšimne. Proto je u kin požadováno v bezpečnostní politice značné vylepšení. Pro začátek by nejspíš stačila alespoň rychlá prohlídka detektorem kovu, která by pouze měla za cíl zajistit, aby se do kina nedostal nikdo se skrytou zbraní. Kino sice všeobecně nepředstavuje pro teroristy žádný symbol náboženské ani politické moci, ovšem pouze to, že se na těchto místech vyskytuje v jednu dobu velký počet lidí, vytváří pro teroristy skvělé podmínky, neboť pro většinu teroristických skupin je prioritou zabít co nejvíce lidí k prosazení svých zájmů.

5.4 Celkový výstup

Tři komplexní analýzy na ty z pohledu historie a statistik nejzranitelnější měkké cíle, ukázaly relativně dostatečnou úroveň zabezpečení v rámci ochrany obyvatelstva. Je však třeba poznamenat, že úroveň bezpečnosti se dá vždy vylepšit. Důležité je ale také to, aby zavedená opatření neomezovala až moc základní lidskou svobodu. Ačkoliv máme právo na bezpečnost, máme rovněž i právo na svobodu a volný pohyb. Proto by se mělo ustavičně hledat ideální řešení, díky kterému by byla míra bezpečnosti tak velká, aby nebyla zároveň narušena svoboda volného pohybu, a to ve všech zmíněných, ale i dalších objektech představující měkké cíle.

Škola jako měkký cíl představuje pro teroristy asi nejvíce žádoucí objekt ke spáchání útoku, jelikož k prosazení svých zájmů jsou schopni zabít i děti, které představují pro veřejnost daleko větší oběti, a tudíž je tak vyvinut daleko větší tlak na politické vůdce. Obchodní dům představuje rovněž pro teroristy velmi atraktivní cíl, zvláště díky velké každodenní koncentraci lidí. Kino je vůbec možná ten nejideálnější terč, jelikož se tam v jednu chvíli nachází velké množství lidí na poměrně malém prostoru, a tak vzniká pro útočníky dokonalá příležitost pro usmrcení co největšího počtu lidí. Proto je potřeba neustále zajišťovat všeobecnou prevenci a vytvářet bezpečnostní protiopatření minimalizující riziko vzniku teroristického útoku u zmíněných objektů.

Když si celou problematiku shrneme jako celek nehledě na to, který měkký cíl chceme právě ochránit, všechny tyto bezpečnostní prvky a opatření mají jednoho společného jmenovatele. Pokud chceme ochránit určitý počet lidí, neubráníme se částečnému omezování volnosti. Rozdíl je pouze míra omezení, a dost často tahle míra může přejít i v narušení osobní svobody, odkud už je to jen kousek k porušování základních lidských práv. Jako protiváhu vždy uvádíme bezpečnost, o kterou by nám mělo jít především.

Bezpečnostní opatření a restrikce mohou být až moc velká, ale v konečném výsledku by měl vždy být pocit bezpečí, a pokud toho je dosaženo, je celá bezpečnost na patřičné úrovni, na které by měla být. Ovšem jsou i názory, že někdy tyto takzvaná bezpečnostní opatření a různá omezení z důvodu ochrany, zacházejí až příliš daleko. Někdy až tak daleko, že jsou naprosto zbytečná. Pocit bezpečí je věc, za kterou jsou lidé ochotni i zaplatit, někdy však musejí platit za bezpečí svou svobodou a soukromím.

5.5 Terorismus a svoboda

Asi nejlepší příklad na tom, jak bezpečnost a prevence proti terorismu ovlivňuje lidskou svobodu a soukromí člověka, byl viděn ve Spojených státech po 11. Září, kdy prošla přes kongres zvláštní legislativa, která umožnila obranným složkám vniknout kdykoliv za každé situace do domu svých občanů bez řádného povolení pouze s tím odůvodněním, že by dotyčný občan mohl být terorista.

To přirozeně vyvolalo řadu protestů a nesouhlasu široké veřejnosti, která odmítala skutečnost, že jim může vláda kdykoliv vniknout do jejich domova a prohledat ho bez řádného povolení. Zkrátka absolutní bezpečnost přichází pouze za cenu značného omezení svobody. Abychom si byli jisti, že nikdo z nás není terorista, je nezbytné, abychom odhalili značnou část svého soukromí, což je však v kontradikci s ústavou lidských práv a svobod. Otázka tedy zní – existuje nějaký kompromis? Lze nějak zajistit bezpečnost obyvatel beztoho, aniž by bylo značně narušeno jejich soukromí a jejich osobní svoboda?

(White, 2017)

Případ narušování svobody v Americe jakožto extrém, kdy je zajištěna absolutní bezpečnost se značným narušováním osobní svobody, bychom mohli srovnat s příkladem, kdy šla bezpečnost stranou a lidem byla dopřána plná svoboda. Mám samozřejmě na mysli bezpečnostní opatření na Olympijských hrách v Mnichově v roce 1972. Tahle akce byla tím nejhorším příkladem, jak vypadá špatně zabezpečený měkký cíl, který v tomhle případě nepředstavoval sportovní stadion, nýbrž Olympijská vesnice. Právě v tomto nedostatečně zabezpečeném objektu byli přepadeni Izraelští sportovci, kteří následně zemřeli při neúspěšné policejní akci. Ukázka toho, jak by nemělo vypadat vyjednávání s teroristy, ale hlavně ukázka toho, jak špatná bezpečnostní opatření byla zavedena v bydlišti olympioniků. Sportovci, v tomhle případě Izraelští sportovci neměli ani vlastní ozbrojenou ochranu, narozdíl od sportovců z NDR nebo z Egypta. Samotná ochranka pro všechny sportovce ani nemohla používat zbraně a do bydliště sportovců měl každý bez problémů přístup. Stačilo akorát projít hlavní bránou v době, kdy ji zrovna nikdo nehlídal, anebo stačilo přelézt vysoký plot. Takhle se mimochodem do špatně chráněného objektu dostali i útočníci. Dokonce jim do olympijské vesnice údajně pomohli Američtí sportovci, kteří se vraceli pozdě z města a považovali teroristy za sportovce. Mnichovský masakr je tedy asi nejnázornější příklad toho, co se může stát, když dáte svobodě přednost před bezpečností.

(Reeve, 2006)

5.6 Kde končí svoboda a kde začíná bezpečnost?

Jak už bylo zmíněno, bezpečnost může být zajištěna někdy za cenu zřeknutí se svých základních lidských práv. Zvláště práva na soukromí, právo na svoji víru, a taky právo na svobodu projevu, což je ve Spojených státech vůbec to nejdůležitější právo, které je dokonce zmíněno v Americké ústavě jako první (First amendment).

(Constitution of USA, 1789)

Jinými slovy – kdo se chce cítit bezpečně, musí proto něco obětovat. V lepším případě je to vaše soukromí, a v horším případě je to vaše víra a vaše ideály. Zvláště v USA je známo, že ti smýšlející pro Muslimy, jsou podezřelí číslo jedna. A pokud uznáváme Islámský stát a také Islámský právní systém, jsme dokonce v přímé kontradikci, co se týče protiteroristické politiky ve Spojených státech. Na druhou stranu zásah do naší víry a našich zásad je v přímé kontradikci s Americkou ústavou, a taky s listinou základních lidských práv a svobod.

Nechat si jak se lidově říká “šlapat” po svých základních právech rozhodně ta ideální cesta, jak zajistit bezpečnost naši i našeho okolí. V tom případě přichází na řadu ustavičná obezřetnost a opatrnost. Ovšem nejedná se v tomhle případě o něco, o co vlastně teroristé usilují? Být neustále ve střehu vás totiž do jisté míry omezuje v naší osobní svobodě. Představme si, že bychom se museli neustále ohlížet za rameno, a sledovat jestli nás buď někdo nesleduje, nebo jestli náhodou někdo někde nenechal nějaký podezřelý balíček s výbušninou.

Taková neustálá obezřetnost se dost podobá situaci, kdy jsme například v programu ochrany svědků, anebo přímo zločinec na útěku. Určitě musíme uznat, že takový život nemá moc velkou hodnotu, a hlavně když nemáme my sami pocit bezpečí, je to jasná známka toho, že je něco špatně.

Nejhorší případ je asi ten, kdy necháme náš strach, aby nás ovládal. V takovém případě jsme v neustálé panice, že nás ohrožují teroristé, a že mohou svůj útok provést prakticky kdykoliv. Pokud se nacházíme právě v takové situaci, pak je to přesně to, co teroristé chtějí, a de facto můžou prohlásit, že vyhráli.

To se týká i případu, kdy nás teroristé přimějí k radikální změně v naší víře, našich zásad a našich postojů. Pokud nás teroristé přinutí až k tomuhle, pak nelze než konstatovat, že jejich práce je hotová. Nakonec definice terorismus jasně říká, že jejím cílem je plodit strach a šířit paniku. Život ve strachu není přirozeně život, který si představujeme. Pokud nás neustále přepadává panika, že nás někdo sleduje, nebo nám hrozí nějaké nebezpečí, je to jasná známka toho, že nás celosvětový terorismus ovlivňuje víc, než si dokážeme přiznat.

Pocit bezpečí máme přece jenom tehdy, kdy nám nic nehrozí. Nebo alespoň se domníváme, že nám nic nehrozí.

Jako krajní řešení se pak jeví naprostá neinformovanost a ignorance vůči situaci ve světě a hrozby terorismu. Takový život sice nezahrnuje neustálý strach a paniku, ovšem na druhou stranu právě takovýto jedinci se nejčastěji stávají oběti teroristických útoků. Nedostatečná informovanost a obezřetnost dost často způsobí, že se takový jedinci dostanou i do problémů, které ani nemusí zahrnovat teroristy jako hlavní činitele.

ZÁVĚR

Komplexní analýza tří měkkých cílů ukázala, že je zapotřebí nejenom ustavičně zlepšovat úroveň bezpečnosti ve vlastním objektu, ale také daleko více spolupracovat se subjekty státní správy, ať už z důvodu zajišťování informací o bezpečnostní politice, anebo kvůli kontrole dodržování zavedených předpisů. Majitelů objektu a subjekty státní správy by měli pak především i pravidelně informovat občany o možných nebezpečích a nabádat je ke všeobecné opatrnosti. Jedna z hlavních zbraní proti terorismu by tudíž měla být dostatečná informovanost obyvatelstva, která by posloužila jako první krok v prevenci proti terorismu. Mnoho obyvatel totiž ani nemá ponětí o tom, jaké teroristické skupiny existují, odkud pocházejí, a už vůbec ne, jaké jsou cíle těchto teroristických organizací. Porozumět totiž záměrům těchto teroristických organizací, může civilistům dopomoci k pochopení celého problému a taky celé světové situaci s globálním terorismem ze všeobecného hlediska.

Pokud Muslimské teroristické organizace usilují o zrušení Izraelského státu, tak v zájmu svých cílů s největší pravděpodobností nebudou ohroženy křesťanské kostely. Jejich hlavní cíle budou synagogy, které v podstatě symbolizují nejenom Judaismus, ale i stát Izrael, jednak jako symbol tohoto náboženství a taky jako stát patřící čistě lidem Židovské víry.

Celkově vzato Česká republika se jeví jako jedno z nejbezpečnějších míst na světě, už jenom z toho důvodu, že nemáme nějaký vážný konflikt s cizí zemí. Například jako třeba Velká Británie s Argentinou kvůli Falklandským ostrovům, nebo stát Izrael se všemi státy Středního východu neuznávajícími Izrael jako stát. Nemáme ani žádné vážné spory s bývalými zeměmi východního bloku, dokonce jsme s některými bývalými státy ve společenství známém jako Víšegradská čtyřka. To však neznamená, že jsme my jako občané České republiky v naprostém bezpečí. Nemůžeme nikdy s naprostou jistotou vědět, jestli si teroristé nevyberou právě naši zemi k dalšímu útoku.

I když podle historie a statistik naše země je z globálních měřítek hodnocena pro teroristy všech skupin jako nezajímavý cíl. Tudíž i všechny naše v analýze hodnocené měkké cíle, jako je Fakulta logistiky, obchodní dům Kaufland nebo kino Hvězda nepředstavují vyloženě ohrožené objekty. Navíc pokud jde o bezpečnostní opatření na těchto místech z pohledu ochrany obyvatelstva a všeobecné prevence, jsou všechny tyto objekty zabezpečeny relativně dobře. Jediné nedostatky jsou zde pouze z pohledu některých právních dokumentů a bezpečnostních předpisů v rámci všeobecné prevence, ke které by mělo být obyvatelstvo nabádáno ustavičně. Hlavní pilíř při zajišťování bezpečnosti v těchto objektech by měla být větší spolupráce státní správy a provozovateli objektu.

Stále platí zásada, že by měl být člověk obezřetný, jelikož teroristé mají tendenci útočit bez varování. Neznamená to však, že bychom my jako civilisté měli žít v neustálém strachu, že nás někdo ohrožuje. Už jenom proto, že by v tom případě teroristé nad námi vyhráli, ale hlavně abychom svým strachem svůj vlastní život neznehodnotili. Nakonec nikdo z nás nemůže vidět do budoucnosti, a tak je logicky naprosto zbytečné se strachovat z neznáma.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. (Altheide, 2009)
<http://pdfs.semanticscholar.org/06cf/7864b3e22df4c08ec7f08808d4ee44f04a5b.pdf>
2. (BBC, 2015) Paris attacks: What we know. *BBC News* [online]. 2015-11-15 [cit. 2015-11-15]
3. (BBC, 2020) <https://www.bbc.com/news/world-asia-51427301>
4. (Belle News, 2012)
<https://www.bellenews.com/2012/07/23/world/us-news/james-holmes-appears-in-court-being-accused-of-killing-12-people-in-aurora-cinema-shooting/>
5. (BBC, 2020) <https://www.bbc.com/news/world-asia-51427301>
6. (Bergen, 2006) Bergen, Peter (2006). *The Osama bin Laden I Know: An Oral History of al Qaeda's Leader* (2nd ed.). New York: Free Press. ISBN 0-7432-7892-5.
7. (BIS, 2006) <https://www.bis.cz/terorismus/>
8. (Bína, Žihla, 2011) BÍNA, Ladislav a Zdeněk ŽIHLA. *Bezpečnost v obchodní letecké dopravě*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011. ISBN 978-80-7204-707-9.
9. (Bonanate, 1997) BONANATE, Luigi. *Mezinárodní terorismus*. Praha: Columbus, 1997. Edice XX. století. ISBN 80-859-2845-0.
10. (Botelho, Karimi, Leposo, 2013)
<http://edition.cnn.com/2013/09/21/world/africa/kenya-mall-gunbattle/index.html>
11. (Brzybohatý, 1999) BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902-6701-7.
12. (Borradori, 2005) BORRADORI, Giovanna. *Filosofie v době teroru: rozhovory s Jürgenem Habermasem a Jacquesem Derridou*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0907-X.
13. (Coll, 2012) <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3954371/>
14. (Constitution of USA, 1789) https://www.law.cornell.edu/wex/second_amendment
15. (Constitution of USA, 1789)
https://www.law.cornell.edu/constitution/first_amendment

16. (Čevelová, 2016) SWOT analýza: jak a hlavně proč ji sestavit. www.cevelova.cz [online]. [cit. 2016-11-27].
17. (ČTK, 2018) Teroristická skupina ETA oznámila své definitivní rozpuštění. *ČT24* [online]. [cit. 2018-05-03].
18. (Durney, 2004) DURNEY, James. *The Volunteer. Uniforms, weapons and history of the Irish Republican Army 1913-1997*. [s.l.]: James Durney, 2004. ISBN 978-0954918071. S. 8.
19. (Echo24, 2014) AC. Terorista měl lístek na fotbal. Odpálil se po odhalení ochrankou. *Echo24.cz* [online]. 2015-11-15 [cit. 2015-11-15].
20. (Eichler, 2009) EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-540-0.
21. (Eichler, 2010) EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1790-9.
22. (Encyclopedia) Encyclopædia Britannica online, heslo Ecoterrorism
23. (Encyklopedie - Světový terorismus, 2001) *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha, 2001. ISBN 80-723-7340-4.
24. (Ethymology Dictionary) Online Ethymology Dictionary – Terrorism
25. (Fagel, Hesterman, 2016) FAGEL, Michael J. a Jennifer L. HESTERMAN, ed. *Soft targets and crisis management: what emergency planners and security professionals need to know*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group, [2017]. ISBN 978-1498756327.
26. (Filipec, 2017) FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-802-4450-407.
27. (flkr.utb, 2020) - <https://flkr.utb.cz/>
28. (Gerges, 2017) GERGES, Fawaz A. *Islámský stát: cesta k moci*. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.

29. (Grasseová, Dubec, 2012) GRASSEOVÁ, Monika; DUBEC, Radek; ŘEHÁK, David. *Analýza podniku v rukou manažera*. 2. vyd. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0032-2.
30. (Hobsbawm, 2009) HOBBSAWM, E. J. *Globalizace, demokracie a terorismus*. Praha: Academia, 2009. XXI. století. ISBN 978-80-200-1725-3.
31. (Chossudovsky, 2003) CHOSSUDOVSKY, Michel. *Válka a globalizace: pravda o 11. září*. V Praze: Intu, 2003. ISBN 80-903-3550-0.
32. (iDNES, 2007)
- https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/studenty-ve-virginii-postrilel-spoluzak-z-jizni-koreje.A070417_133216_zahranicni_miz
33. (iDNES, 2015)
- https://www.idnes.cz/praha/zpravy/vyroci-atentatu-na-staromestskem-namesti-v-praze-roku-1990.A150602_2167093_praha-zpravy_bur
34. (Makariusová, 2013) MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2013. ISBN 978-80-86855-95-0.
35. (Mareš, 2004) MAREŠ, Miroslav. Ekoterorismus v České republice. Rexter [online]. 01. 05. 2004, č. 01, [cit. 2011-05-18].
36. (Mareš, 2005) MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903-3338-9.
37. (Mareš, 2019) MAREŠ, Miroslav. *Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-202-5.
38. (Mareš, 2020) - Přednáška prof. Mareše na fakultě logistiky a krizového řízení 13.2.2020
39. (Mccants, William, 2016) MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát - apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. V Brně: CPress, 2016. ISBN 978-80-264-1233-5.
40. (mkuh.cz, 2020) - (MV, 2009) <https://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

41. (MV, 2013) <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-terorismu.aspx>
42. (MV, GŘ, HZS, 2013)
https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Koncepce-ochrany-obyvateilstva-2020-2030_1_.pdf
43. (MV, 2016)
<https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>
44. (MV, 2017) <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>
45. (National Commission on Terrorist Attacks, 2004) *National Commission on Terrorist Attacks: final report of the National Commission on Terrorist Attacks upon the United States*. 1. New York: Norton, 2004. ISBN 978-039-3326-710.
46. (New York Times, 2016)
<https://www.tampabay.com/news/publicsafety/crime/a-timeline-of-what-happened-at-the-orlando-nightclub-shooting/2281363/>
47. (Nossiter, Higgins, 2014) NOSSITER, Adam; HIGGINS, Andrew. ‘Scene of Carnage’ Inside Sold-Out Paris Concert Hall. *The New York Times* [online]. 2015-11-13 [cit. 2015-11-14]
48. (Pohly, Durán, 2001) POHLY, Michael a Chalid DURÁN. *Usáma bin Ládín a mezinárodní terorismus*. Brno: Jota, 2001. ISBN 80-721-7153-4.
49. (Poledne, 2002) POLEDNE, Aleš V. *Největší teroristické akce moderní doby: - od Sarajeva k 11. září*. Praha: Levné knihy KMa, 2002. ISBN 80-730-9094-5.
50. (Orwell, 2009) ORWELL, George. *1984*. Praha: Levné knihy, 2009. Československý spisovatel (Levné knihy). ISBN 978-80-7309-808-7.
51. (Rada EU, 2019) <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/>
52. (Rada EU, 2001)
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001E0931:CS:HTML>
53. (rcnest, 2020) <http://uherske-hradiste.rcnest.com/>

54. (Reeve, 2006) REEVE, Simon. *Jeden den v září: Mnichov : vyličení masakru na mnichovských olympijských hrách v roce 1972, politického zákulisí a tajné odvetné akce*. Praha: Argo, 2006. ISBN 80-720-3753-6.
55. (Roháček, 2015) *Terorismus v Evropské unii mezi lety 2006–2014* [online]. [cit. 2016-08-15]
56. (Sak, 2018) SAK, Petr. *Úvod do teorie bezpečnosti: nekonvenční pohledy na minulost, přítomnost a budoucnost lidstva*. Praha: Petrklíč, 2018. ISBN 978-80-7229-652-1.
57. (Souleimanov, 2006) SOULEIMANOV, Emil. *Konflikt v Čechensku: minulost, současnost, perspektivy*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-066-7.
58. (Strmiska, 2001) STRMISKA, Maxmilián. *Smrtonosné vlastenectví: etnicko-politický terorismus v Baskicku a Quebecu*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-2721-5.
59. (Tarrant, 2019)
<https://www.stuff.co.nz/national/111313938/live-terror-attack-video-christchurch-mosque-shooting-muslims-new-zealand>
60. (Toušek, 2018)
https://www.rexter.cz/rubriky/zpravy-a-politika/teroristicke-utoky-v-ceske-republice-a-v-evrope_214.html
61. (Ulfkotte, 2003) ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. V Praze: Ikar, 2003. ISBN 80-249-0162-5.
62. (White, 2017) WHITE, Jonathan Randall. *Terrorism and homeland security*. Ninth edition. Boston, MA: Cengage Learning, [2017]. ISBN 978-1305633773.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR – Česká republika

ETA - Euskadi Ta Askatasuna

EU - Evropská Unie

GŘ - Generální ředitelství

IRA - Irská republiková armáda

ISIS - Islámský stát

HZS - Hasičský záchranný sbor

MV – Ministerstvo vnitra

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Fakulta logistiky a krizového řízení (flkr.utb, 2020)	31
Obrázek 2 - Obchodní dům Kaufland (rcnest, 2020).....	39
Obrázek 3 - Kino Hvězda v Uherském Hradišti (mkuh.cz, 2020).....	46

